

Temat: Działanie i elementy automatycznej regulacji podstawowych systemów wentylacyjnych

- **Systemy centralne ze stałym strumieniem powietrza**
- **Systemy rekuperacji**
- **Systemy dwustopniowe ze stałym strumieniem powietrza**
- **Systemy ze zmiennym strumieniem powietrza**
- **Systemy z urządzeniami indywidualnymi**
- **Urządzenia pomiarowe**

UKŁAD AUTOMATYCZNEJ REGULACJI - zadania

- zautomatyzowanie pracy urządzeń w zależności od parametrów powietrza zewnętrznego,
- regulacja zadanych parametrów powietrza w ciągu całego roku,
- regulacja objętości strumienia powietrza wentylującego,
- regulacja odzysku ciepła z powietrza wywiewanego,
- zabezpieczenie wymiennika do odzysku ciepła przed oblodzeniem,
- zabezpieczenie nagrzewnicy wodnej przed zamarzaniem,
- kontrola pracy wentylatorów oraz stanu filtrów powietrza,
- sygnalizacja awarii,
- zdalne załączanie centrali.

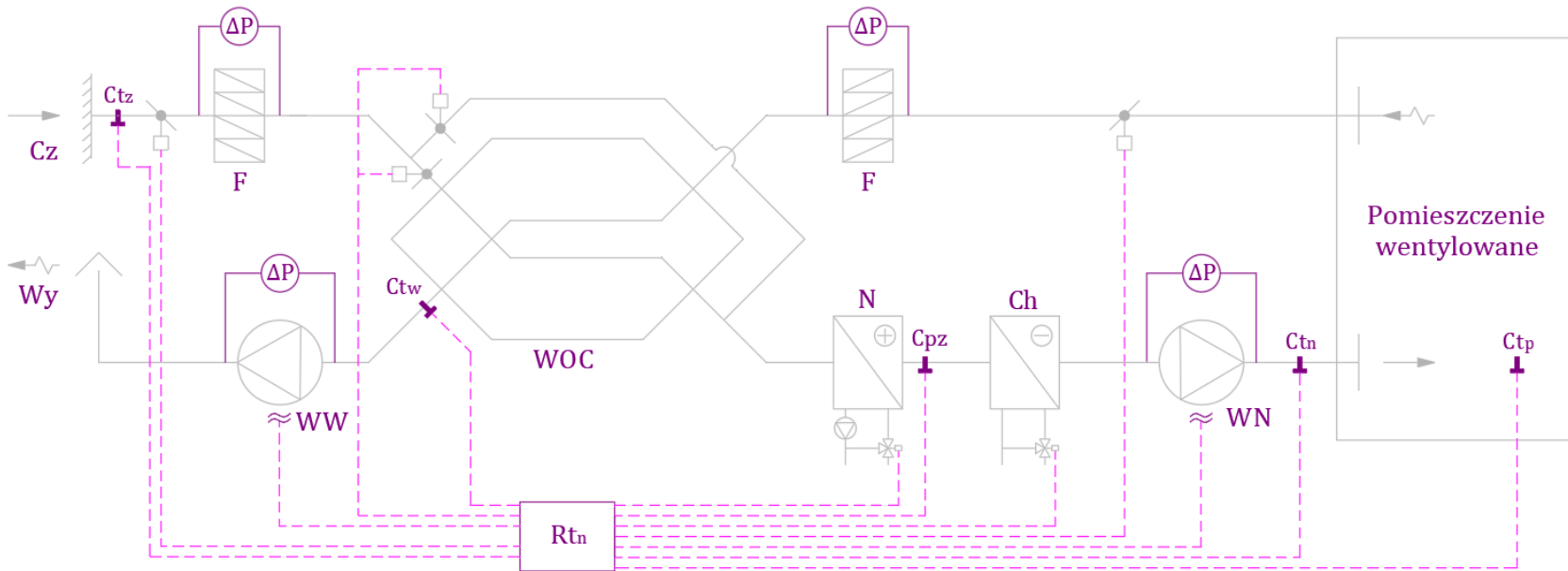
UAR
=
KOMFORT
BEZPIECZEŃSTWO
OSZCZĘDNOŚĆ

SYSTEMY CENTRALNE CAV

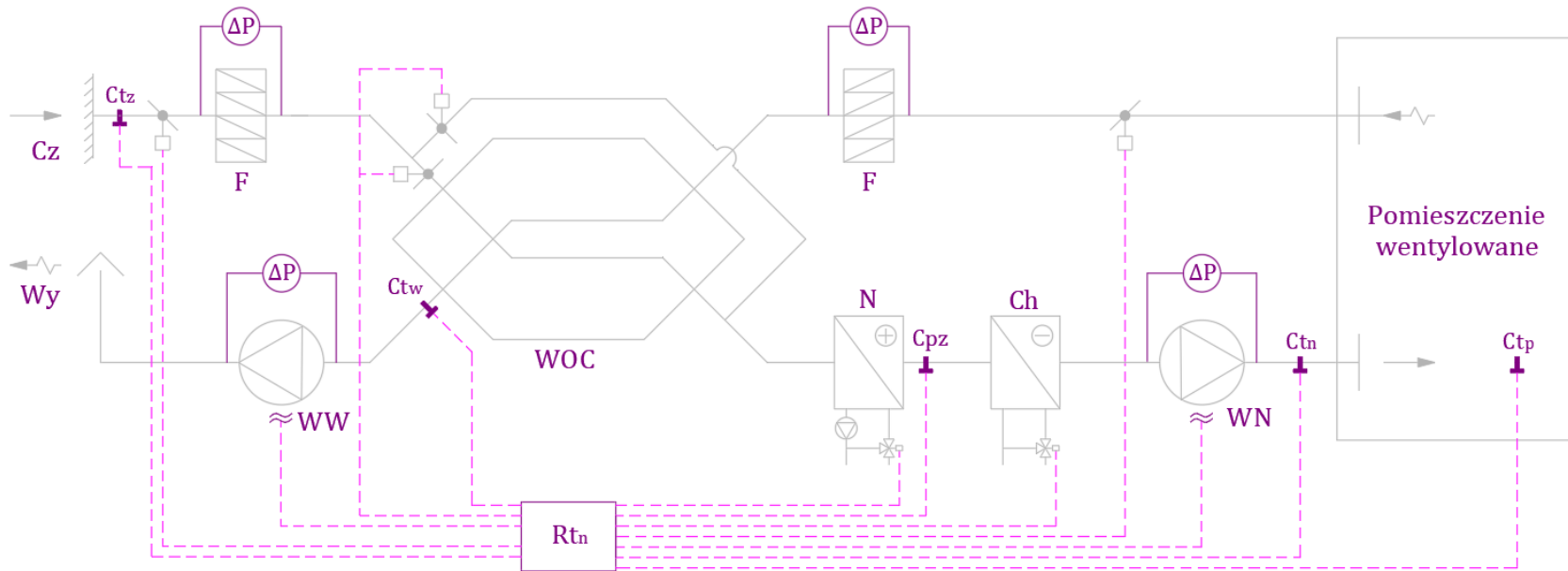
SYSTEMY CENTRALNE CAV

- systemy w których strumień powietrza dostarczanego do pomieszczenia jest stały w okresie użytkowania pomieszczeń/instalacji,
- dostosowanie do bieżących potrzeb pomieszczenia odbywa się przez zmianę mocy wymienników i ilości powietrza świeżego w mieszaninie (systemy z recyrkulacją),
- systemy w których wszystkie procesy uzdatniania powietrza odbywają się w obrębie centrali wentylacyjnej (mogą być też wymienniki kanałowe jednak wspólne dla całego układu)

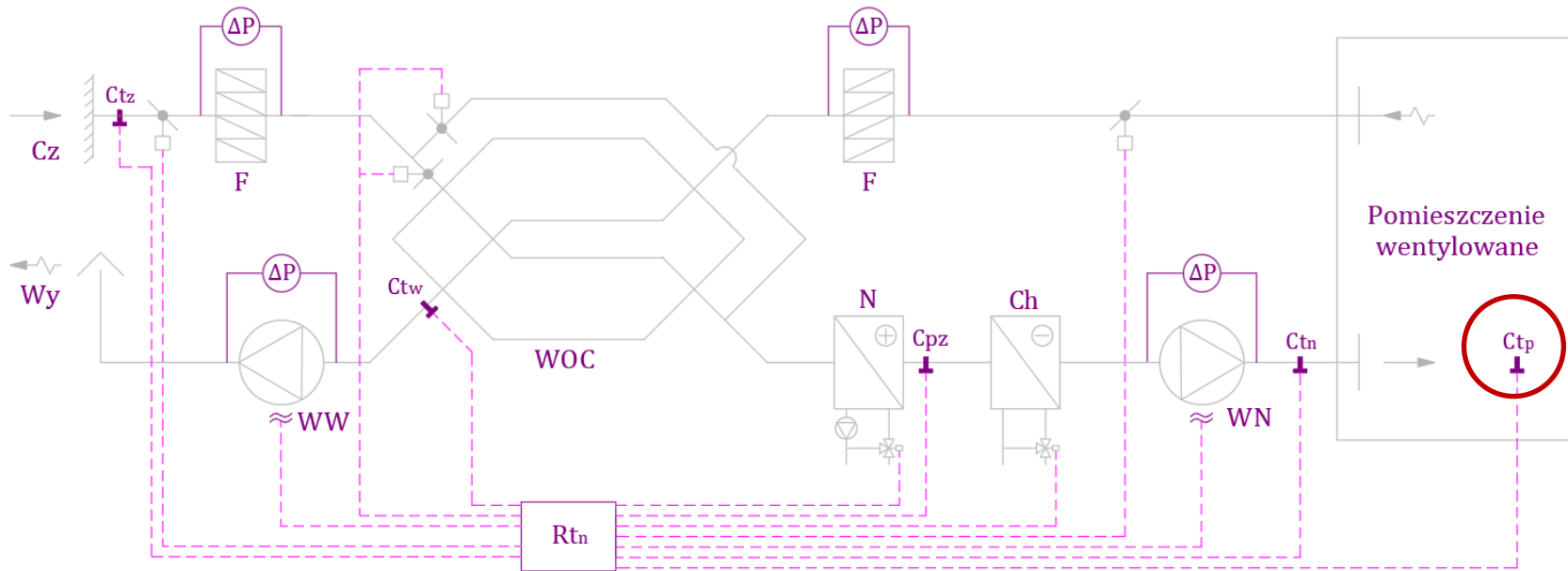
UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

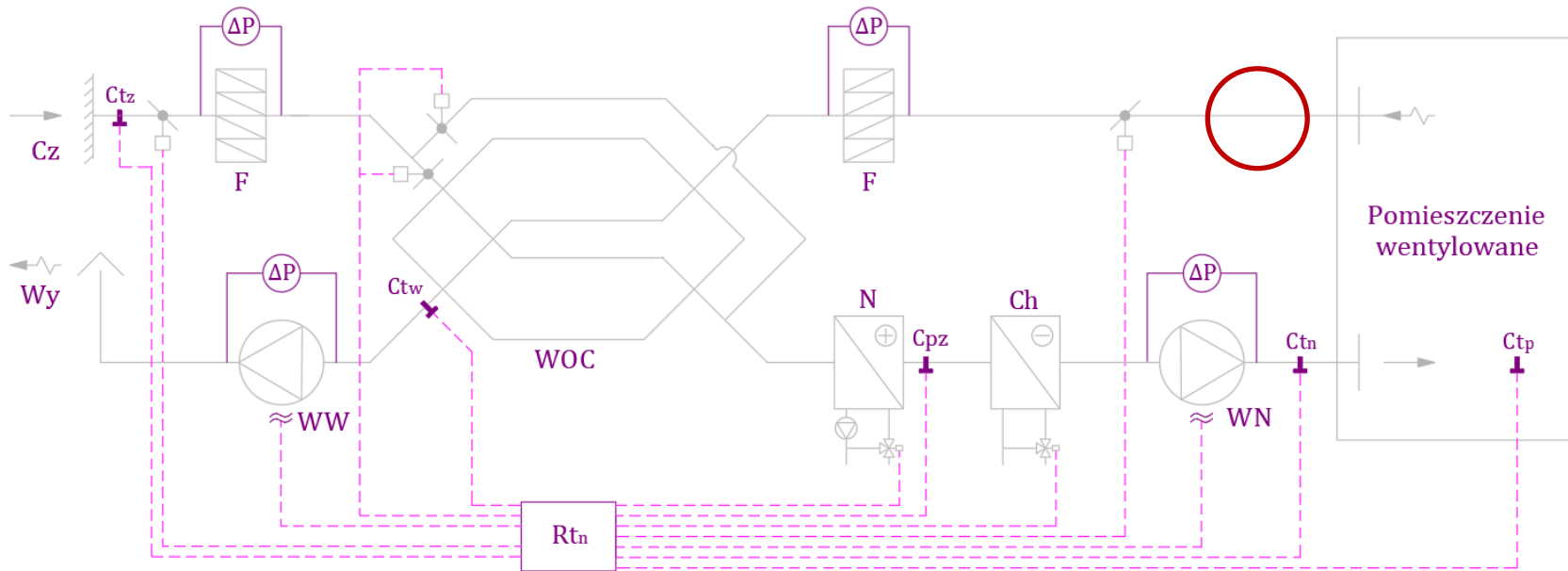

UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

- działanie systemu polega na utrzymaniu zadanego parametru powietrza w pomieszczeniu (na schemacie przykładowo temperatury),

UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

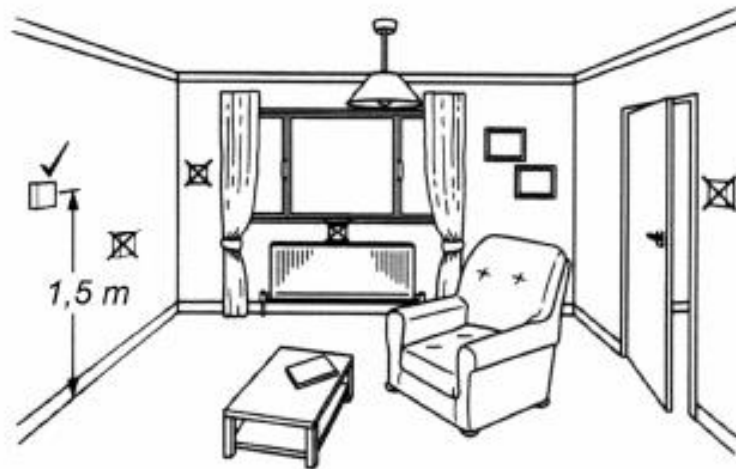
- działanie systemu polega na utrzymaniu zadanego parametru powietrza w pomieszczeniu (na schemacie przykładowo temperatury),
- pomiar wartości parametru zadanego odbywa się bezpośrednio w pomieszczeniu lub na kanale wywiewnym z pomieszczenia

UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

Czujniki kanałowe

Czujniki pomieszczeniowe

UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

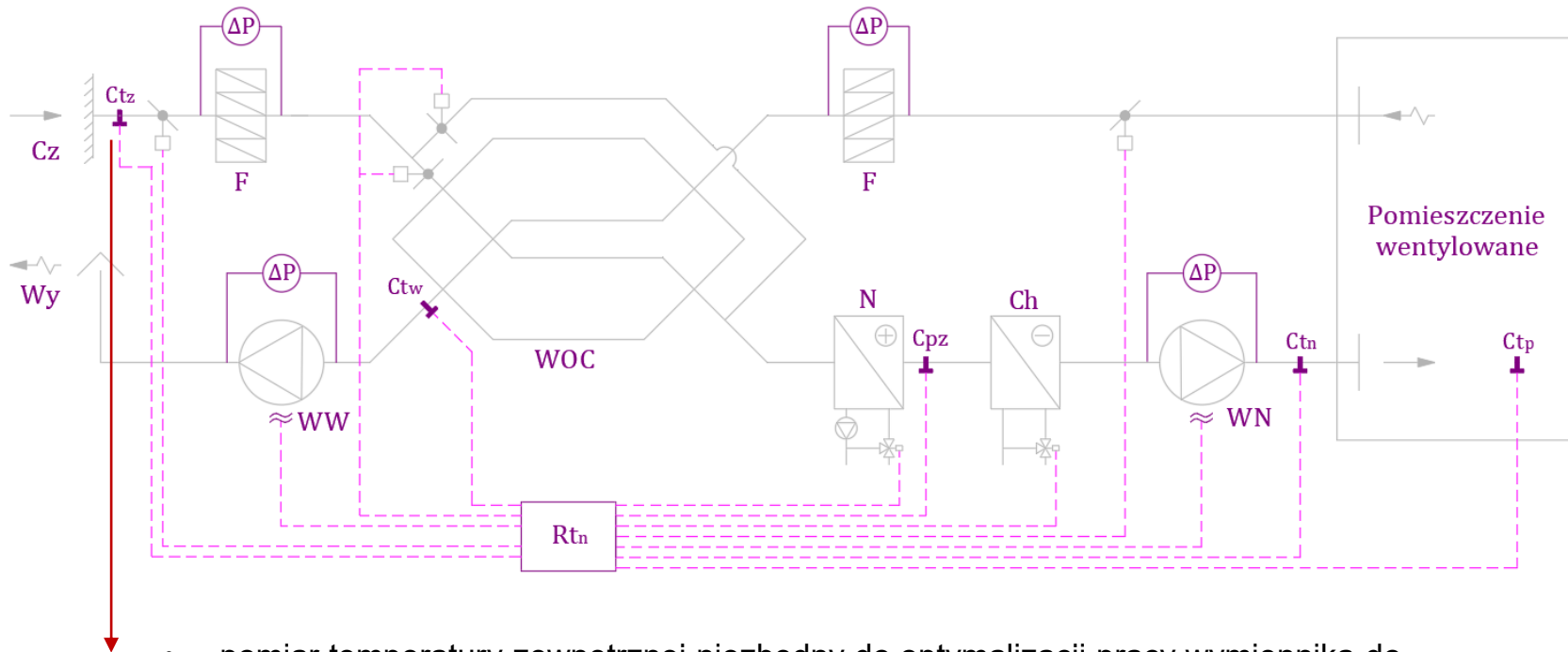
Czujniki wilgotności względnej
(najczęściej stosowany
wspólny czujnik z czujnikiem
temperatury)

Czujniki CO₂

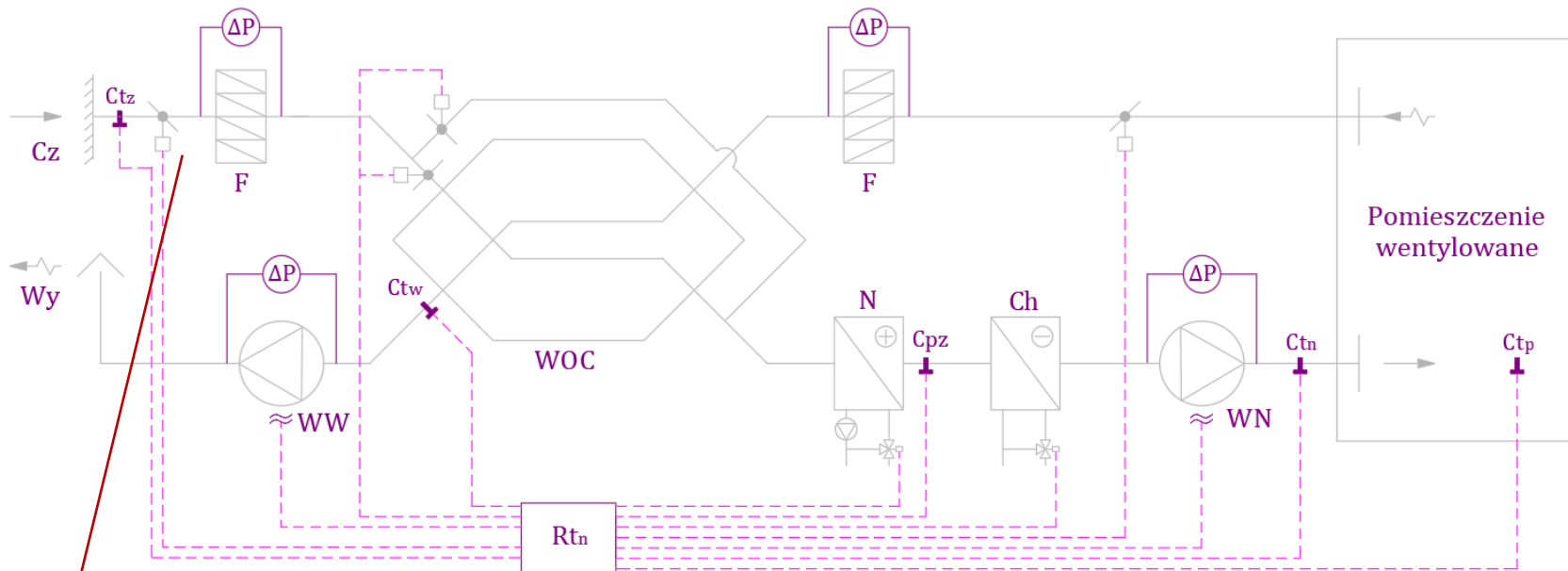

UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

- pomiar temperatury zewnętrznej niezbędny do optymalizacji pracy wymiennika do odzysku ciepła oraz nagrzewnic i chłodziw,
- służy do określania wymaganej temperatury w pomieszczeniach w systemach z tzw. temperaturą nadążną,
- umieszczony na kanale czerpnym lub oddzielnie np. na ścianie zewnętrznej budynku

UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

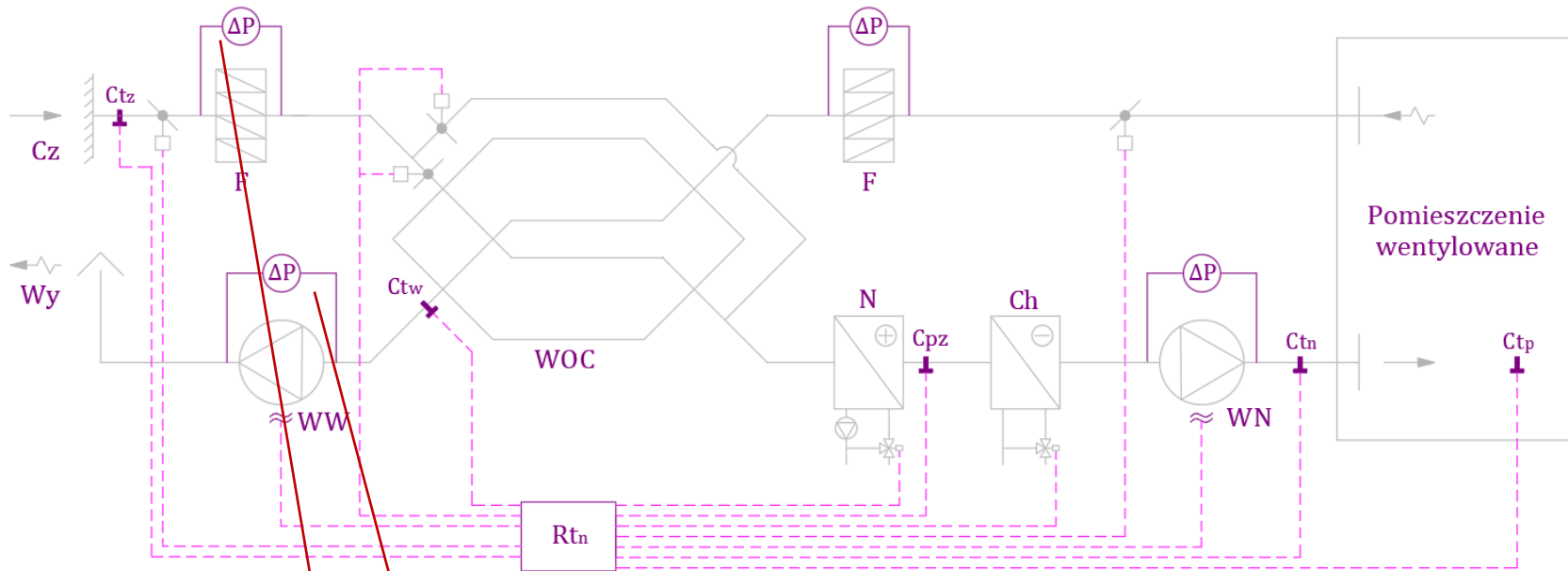

- przepustnice odcinające z siłownikami stosowane są na instalacji nawiewnej i wywiewnej,
- zamykają się w momencie planowego i awaryjnego wyłączenia centrali,
- często stosowane przepustnice z tzw. sprężyną powrotną (w przypadku zaniku napięcia sprężyna samoczynnie zamyka przepustnicę),
- zapobiegają powstaniu grawitacyjnych przepływów powietrza w układzie oraz zabezpieczają wymienniki wodne

UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

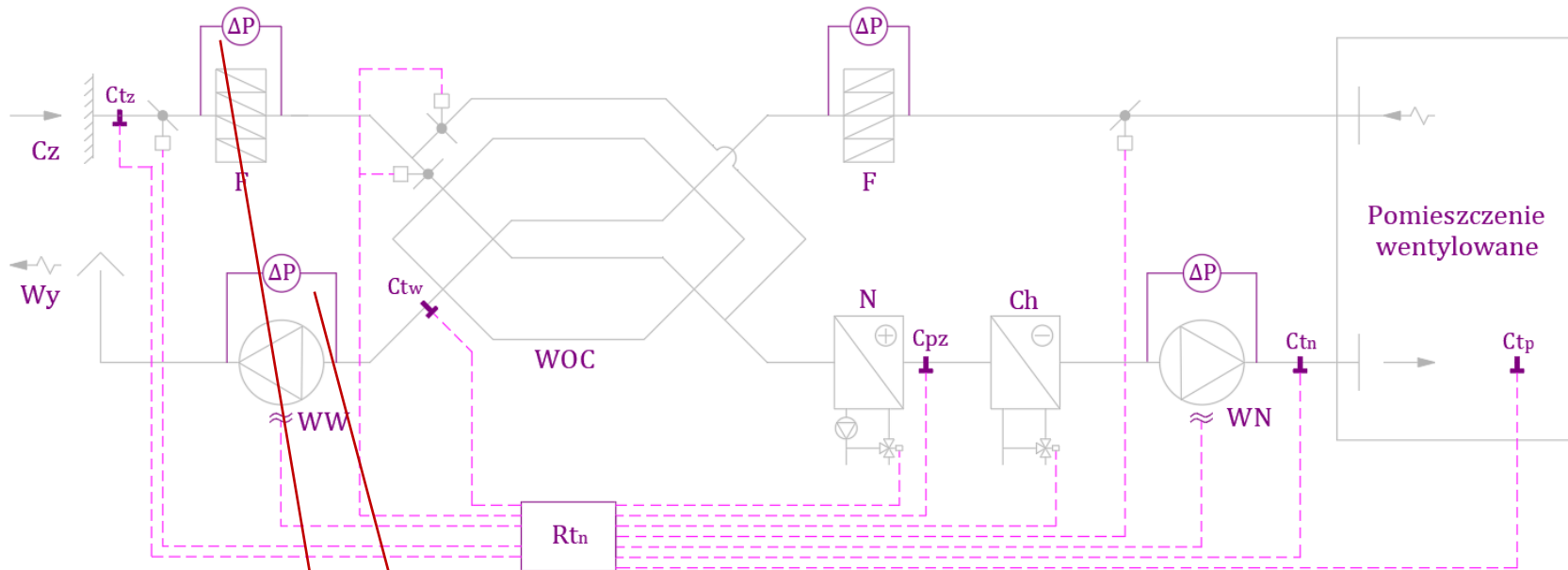

UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

Co to jest?

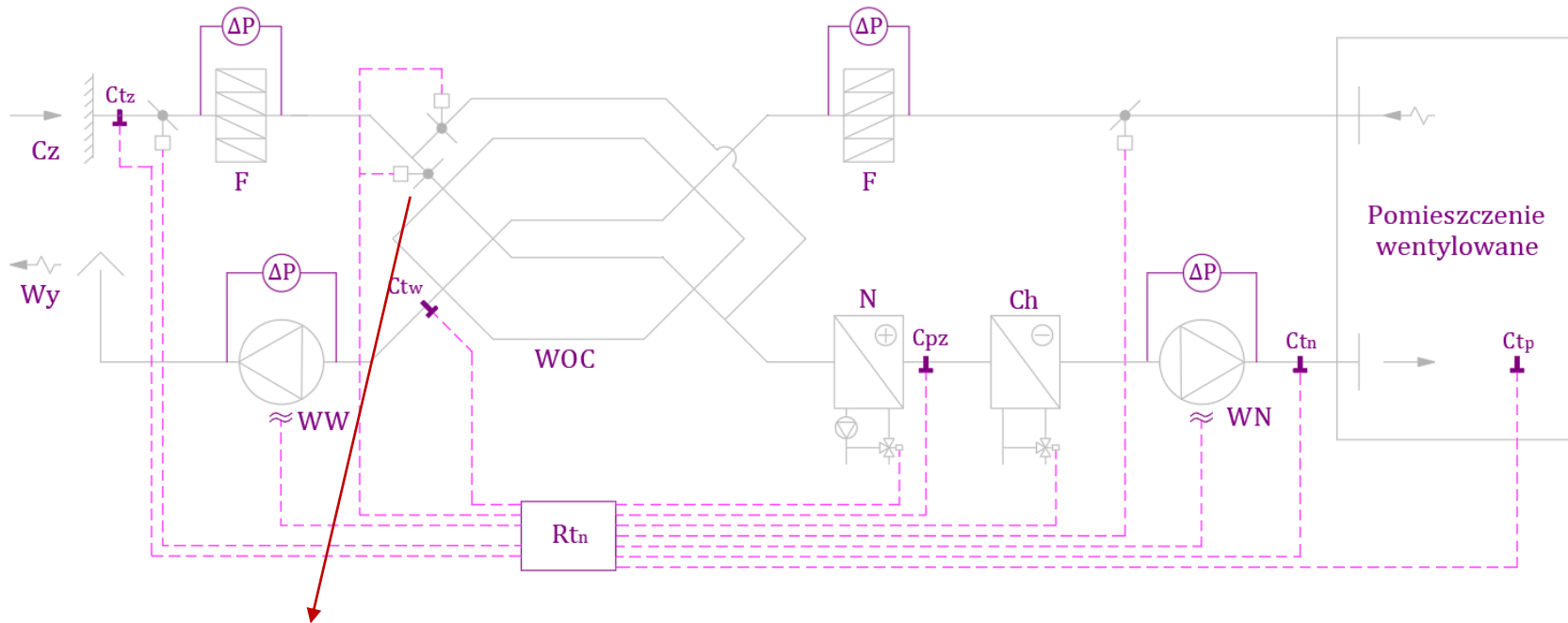
UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

Presostat

- sprawdza różnicę ciśnień na filtrach oraz wentylatorach,
- na filtrach pełni funkcję informacyjną – daje znać, że filtr wymaga wymiany,
- na wentylatorach pełni funkcję zabezpieczającą – wykrywa awarię wentylatora i wyłącza centralę

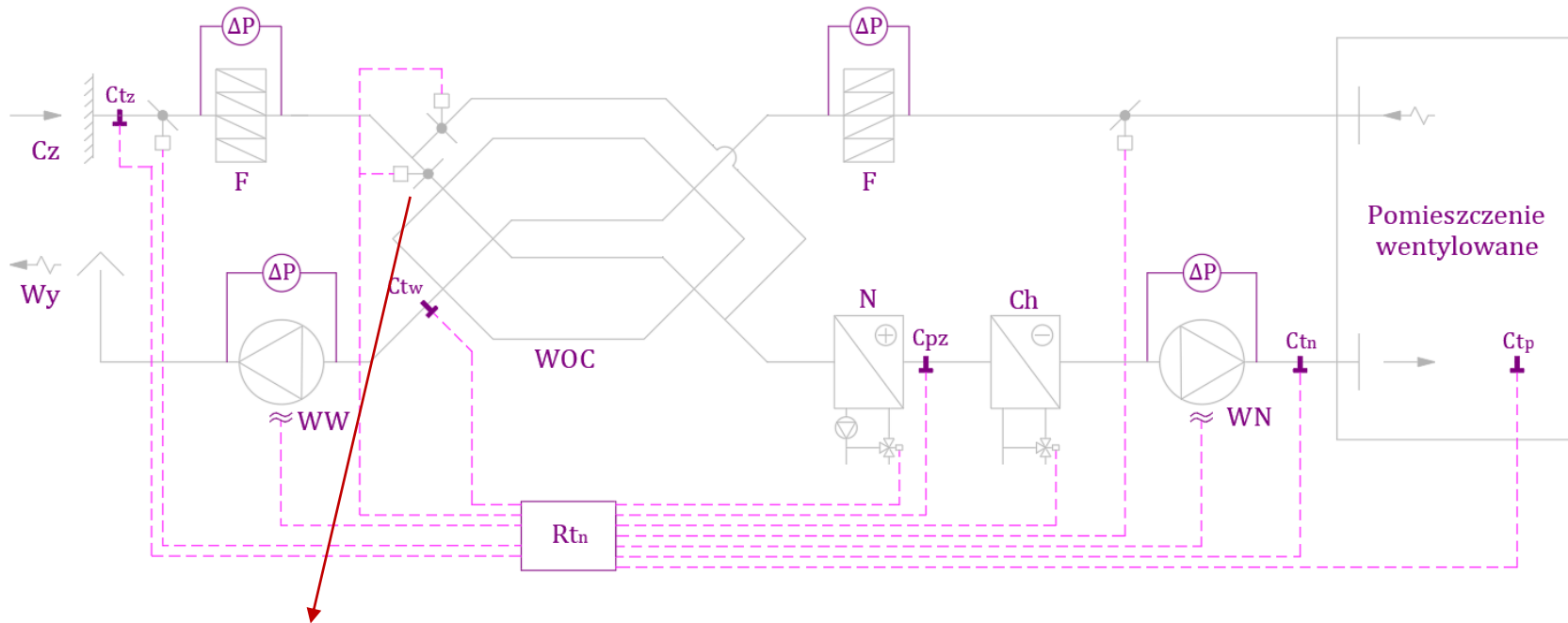
UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

obejście, by-pass wymiennika

Jaką pełni funkcję?

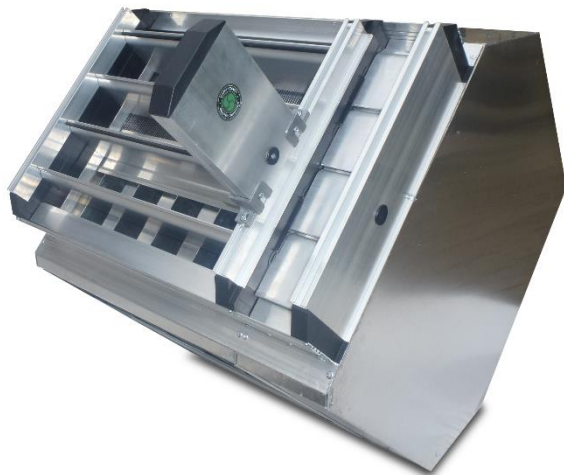
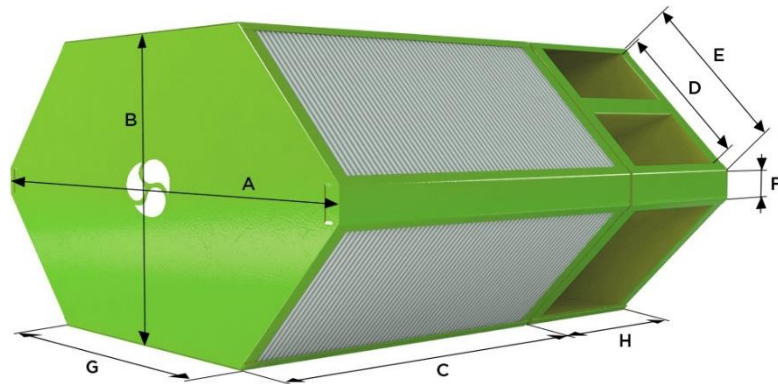
UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

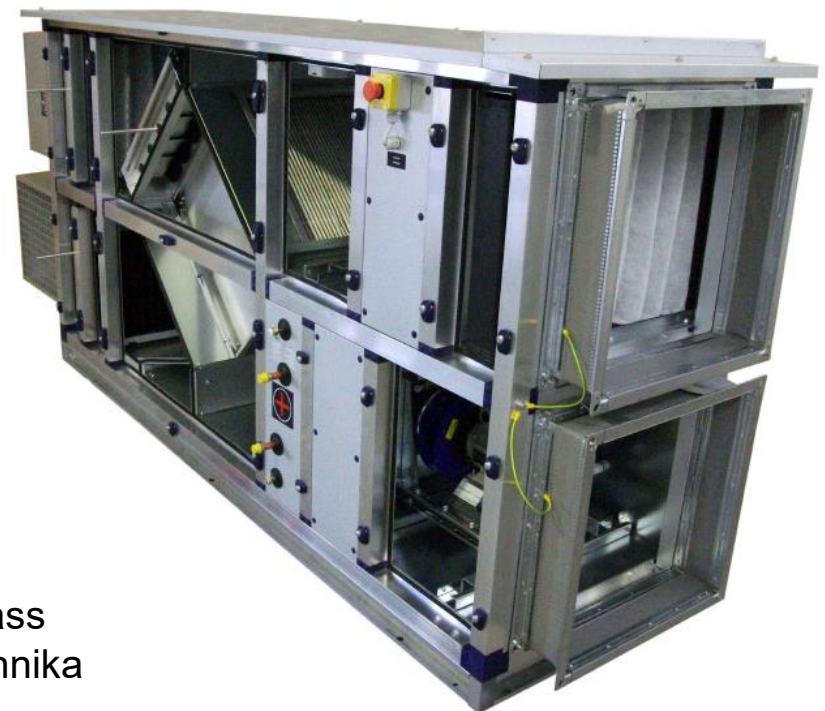
obejście, by-pass wymiennika

- służy do regulacji sprawności odzysku ciepła, umożliwia jego wyłączenie,
- jest elementem systemu przeciwwzrostowego wymiennika

UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

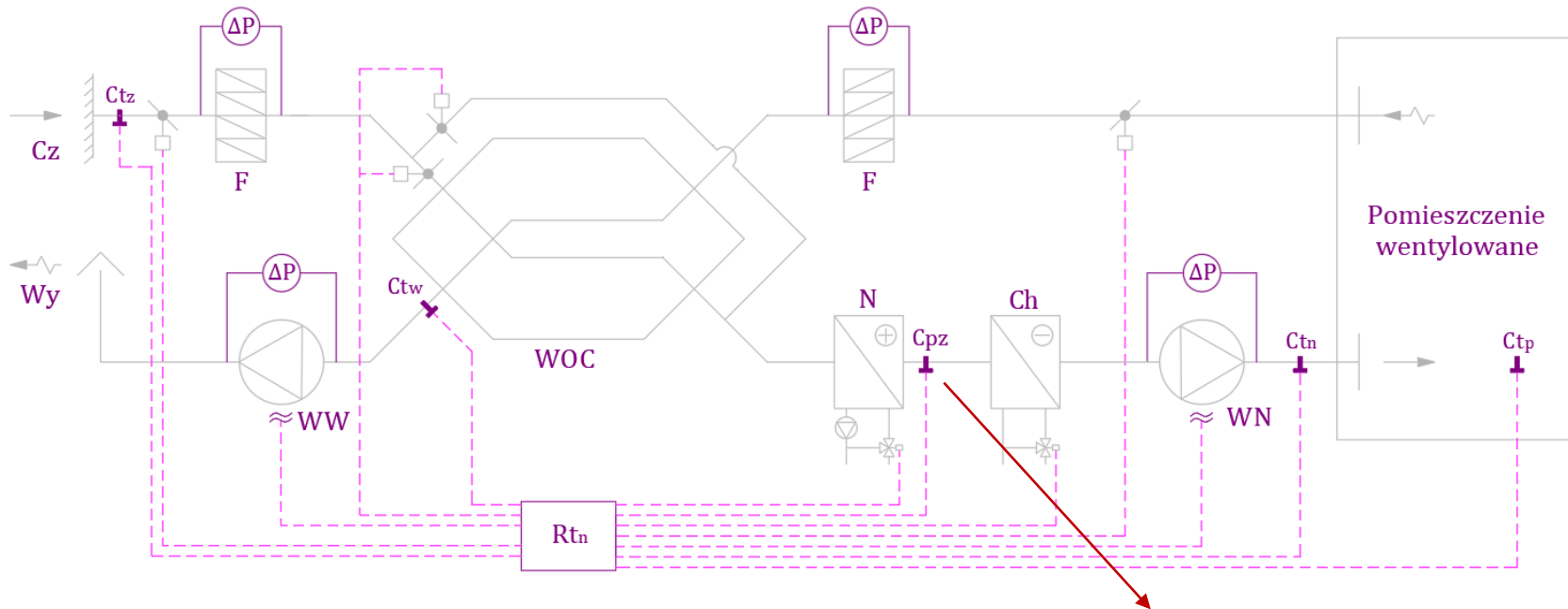

By-pass
wymiennika

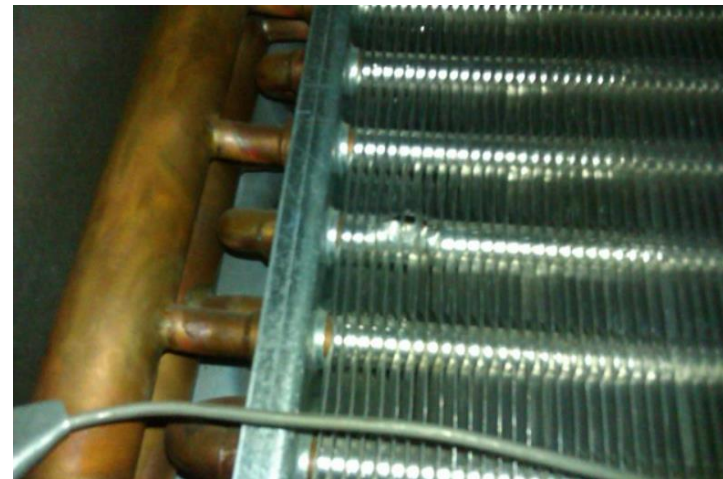
UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

- zabezpiecza przed zamrażaniem nagrzewnicy zasilane wodą, czujnik przeciwwamrożeniowy, frost, antifrost
- pojawienie się temperatury poniżej nastawy wyłącza całą centralę, otwiera przepływ czynnika grzejącego,
- możliwe samoczynne wznowienie pracy, w przypadku braku poprawy lub od razu konieczność wezwania serwisu

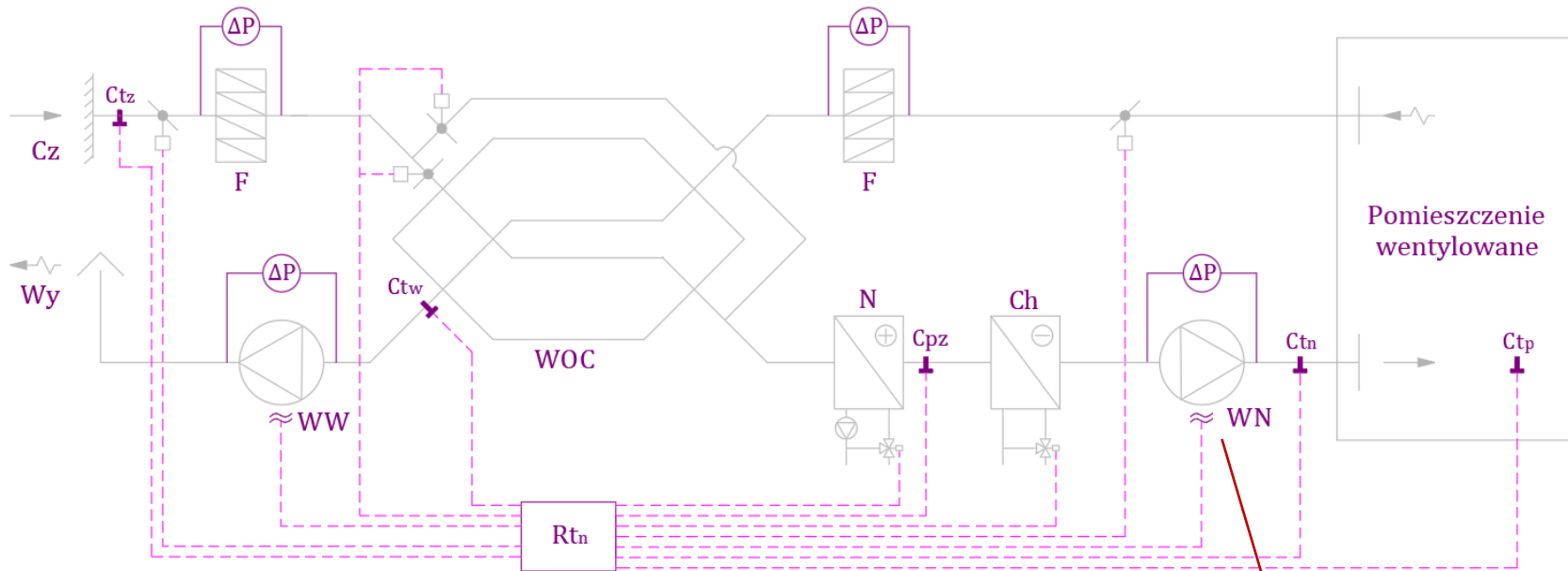
UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

Termostat kapilarny

UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

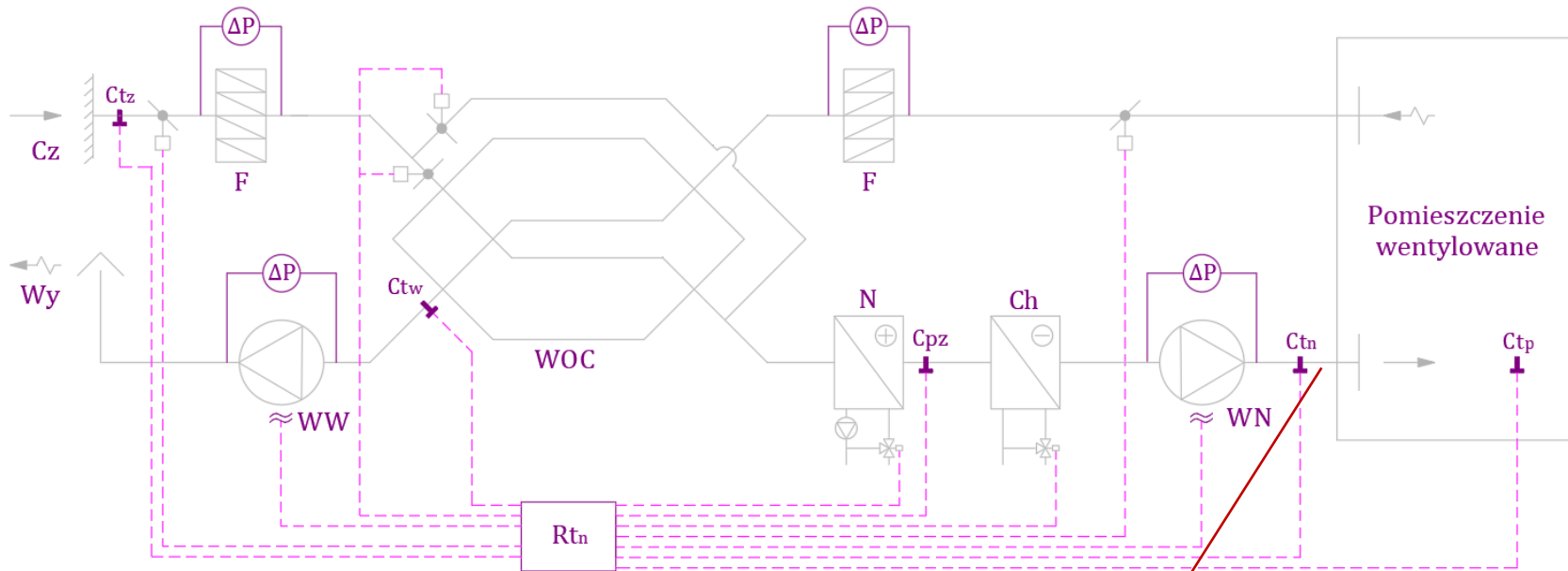

- zmiana częstotliwości prądu wpływa na prędkość obrotową wentylatora, a więc i strumień powietrza wentylującego,
- bieżąca zmiana prędkości obrotowej wykorzystywana jest w systemach VAV,
- część urządzeń na bieżąco kompensuje zmieniające się straty ciśnienia w systemie (np. zabrudzenie filtra)

przetwornica
 częstotliwości

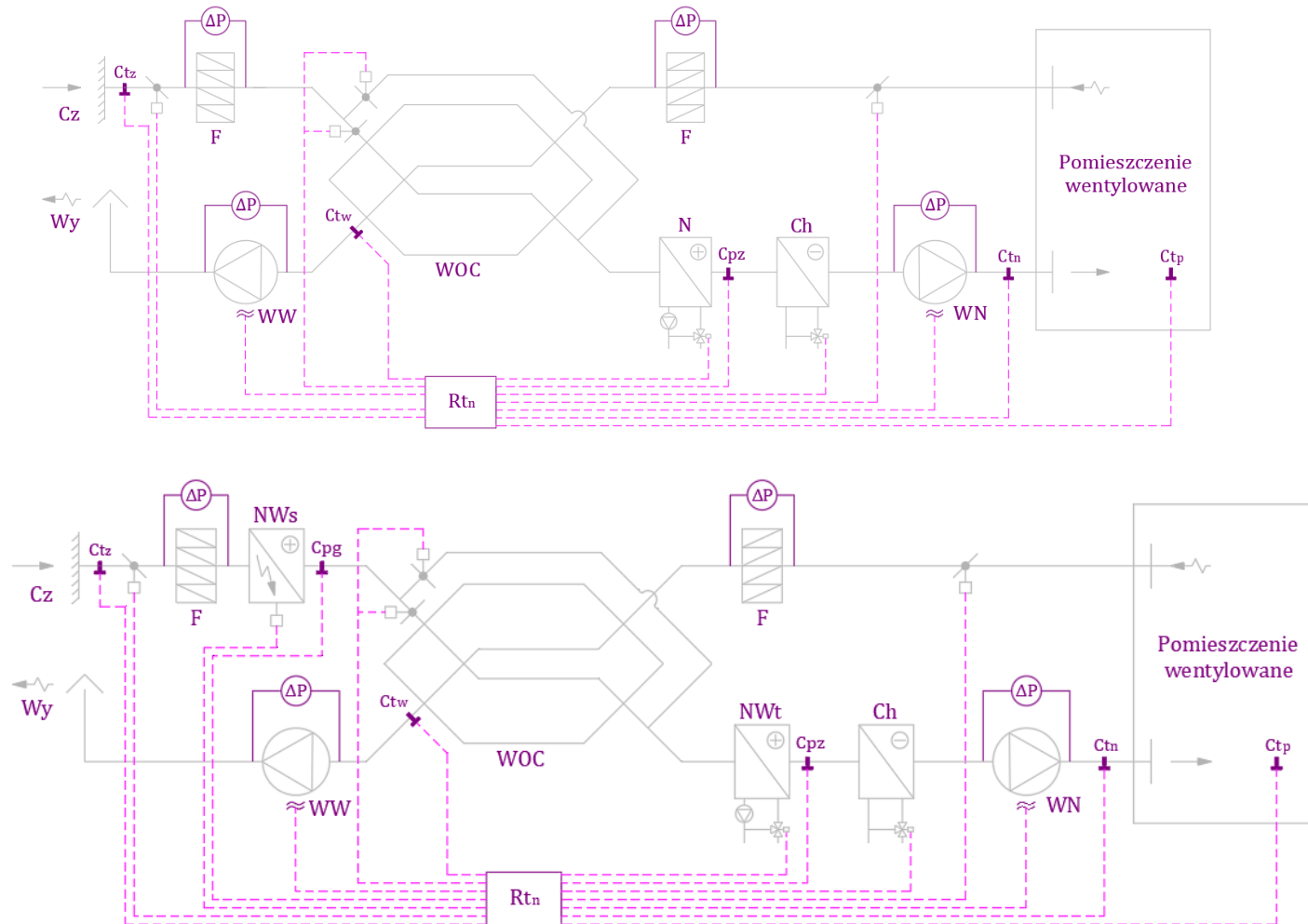

UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

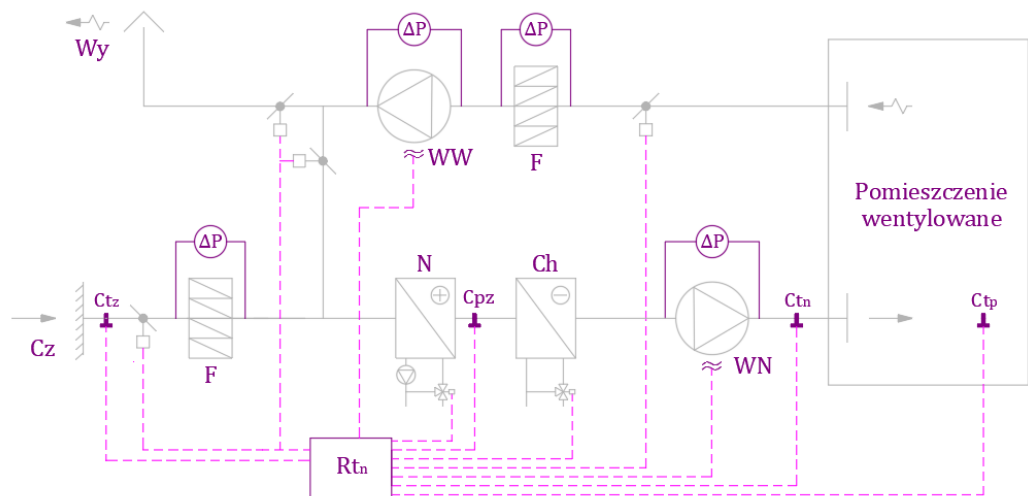
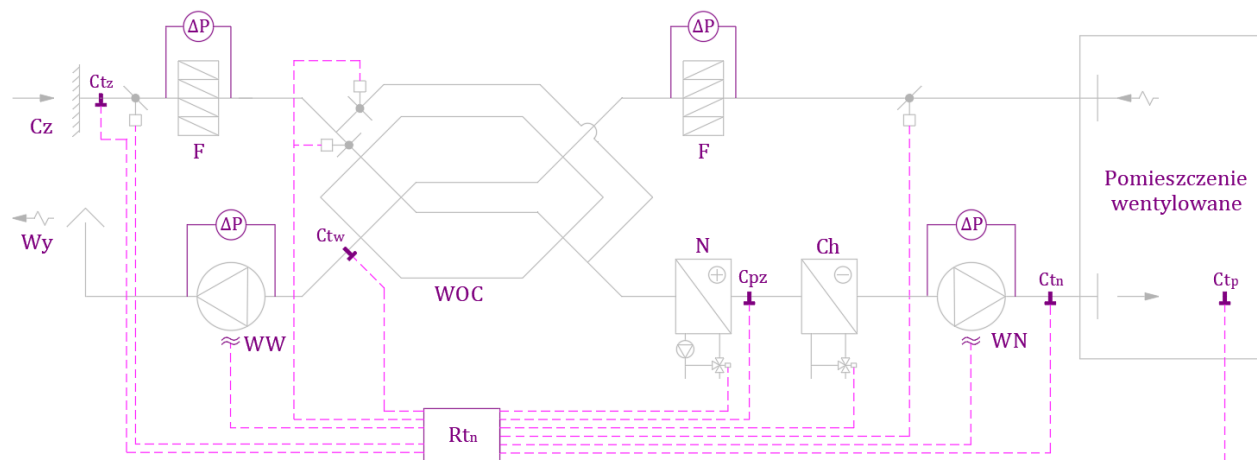

- nie zawsze jest konieczny,
- mogą być na nim podane wartości graniczne (np. nawiew minimalny 12-14°C)

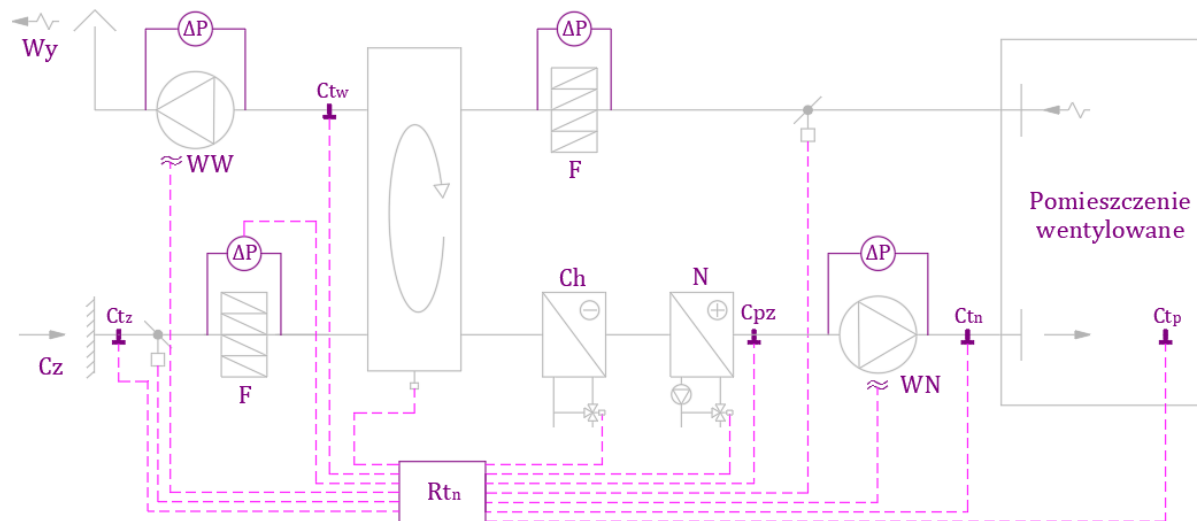
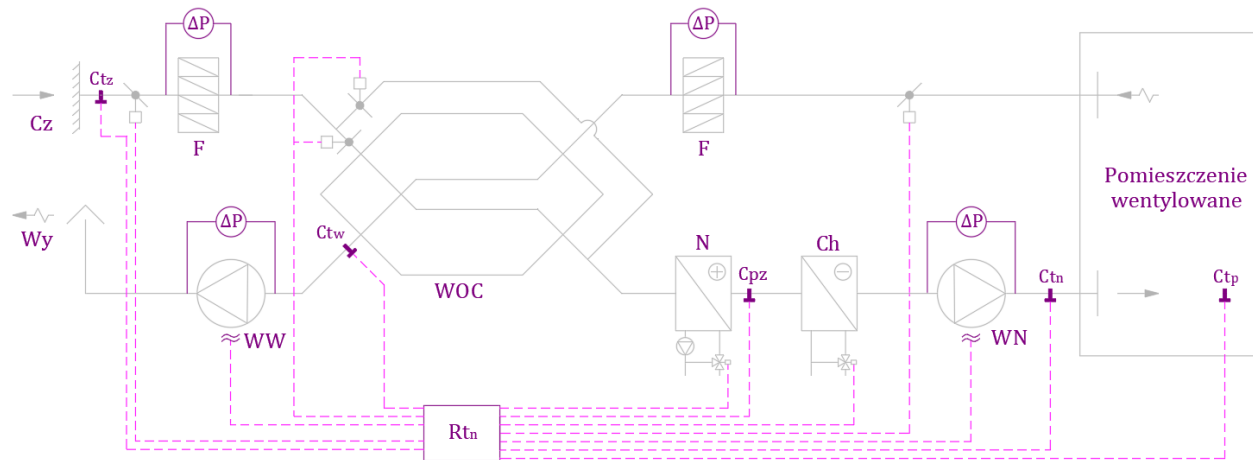
UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

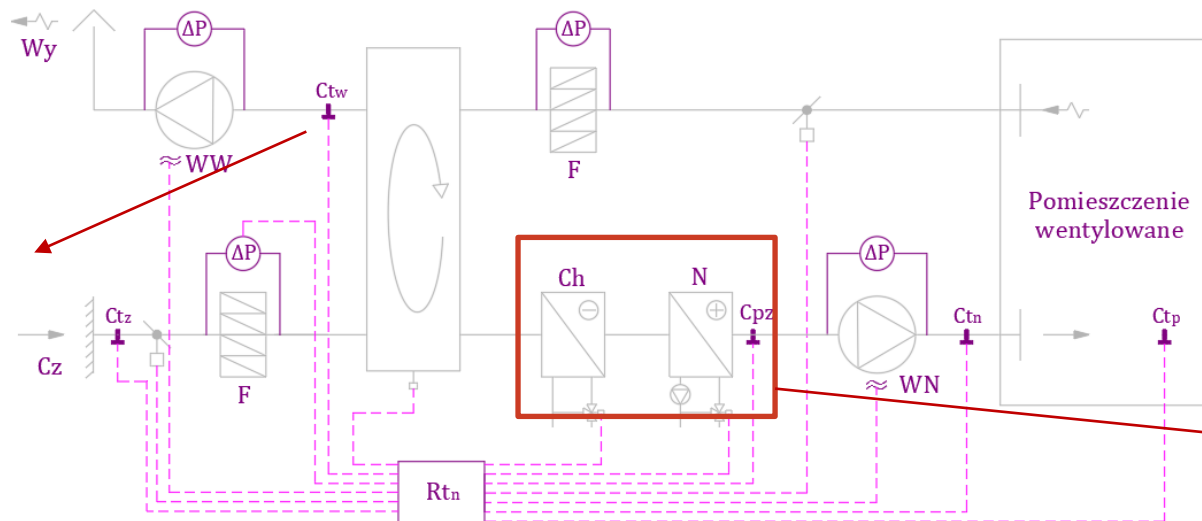
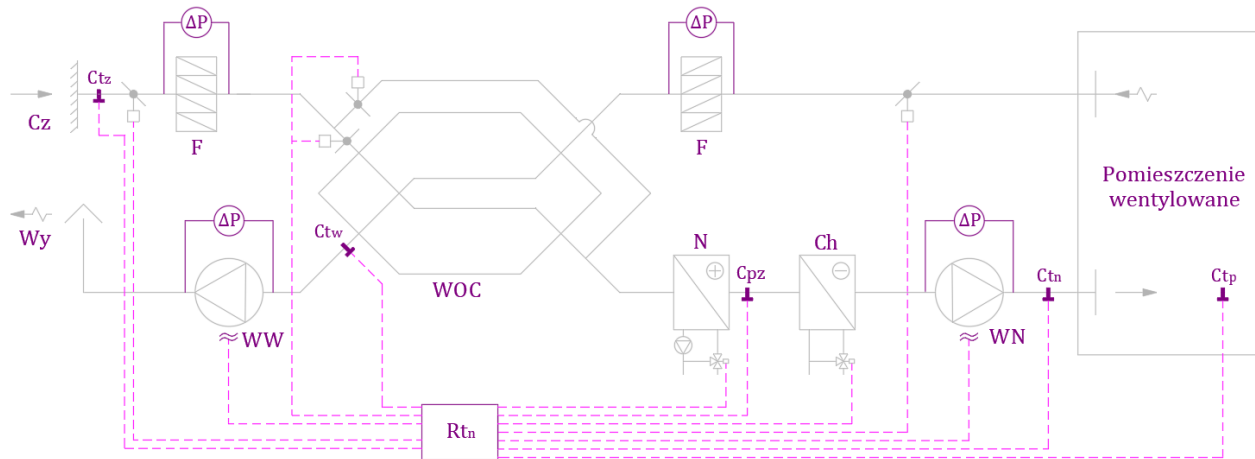
UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

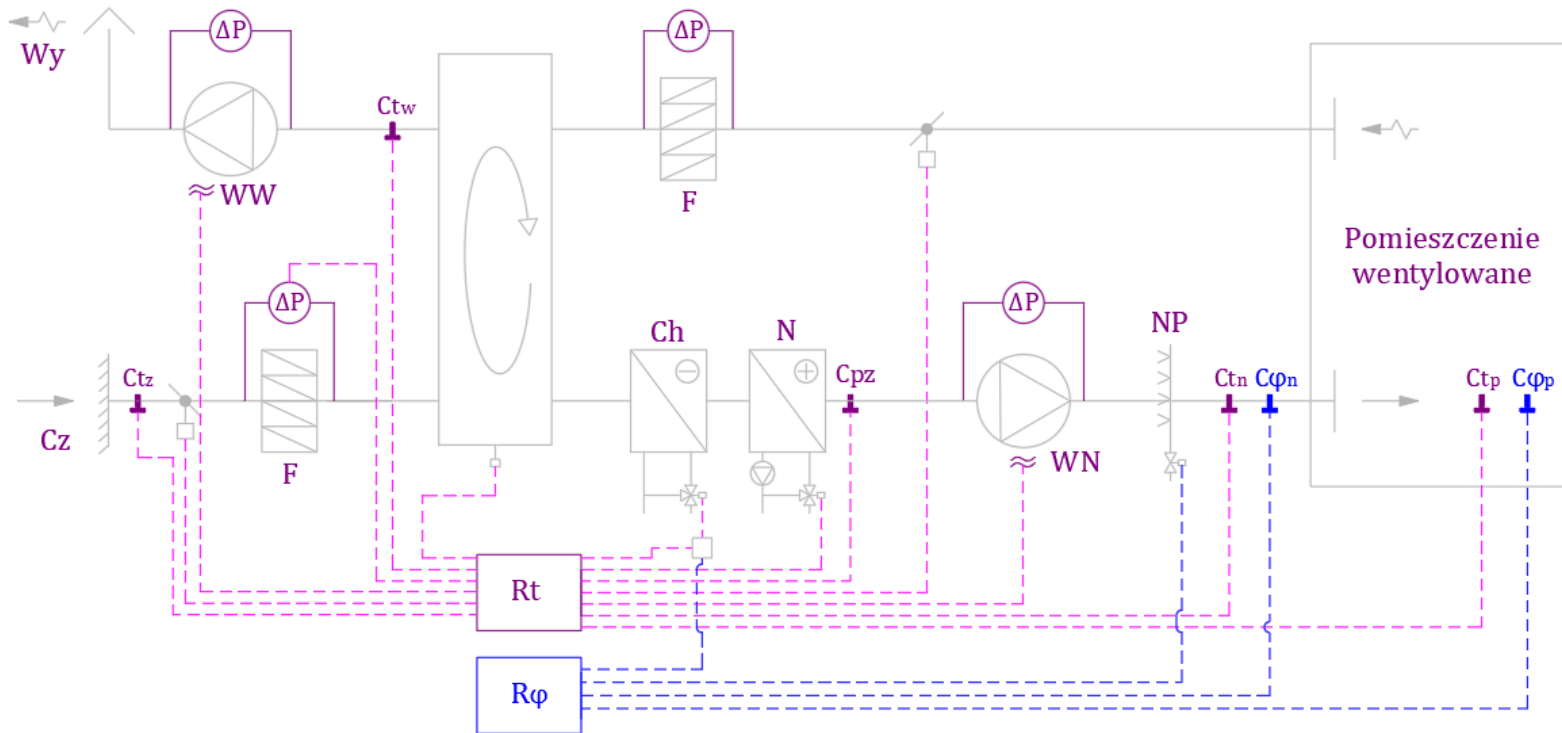
UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

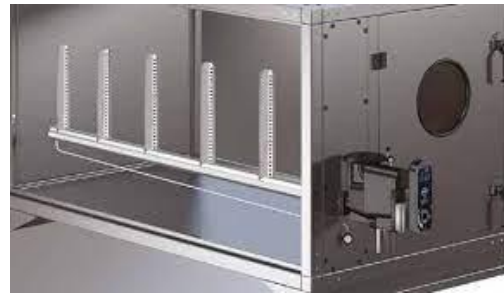
Jakim elementem można go zastąpić?

Po co czasami odwracamy kolejność wymienników?

UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

UAR SYSTEMU CENTRALNEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

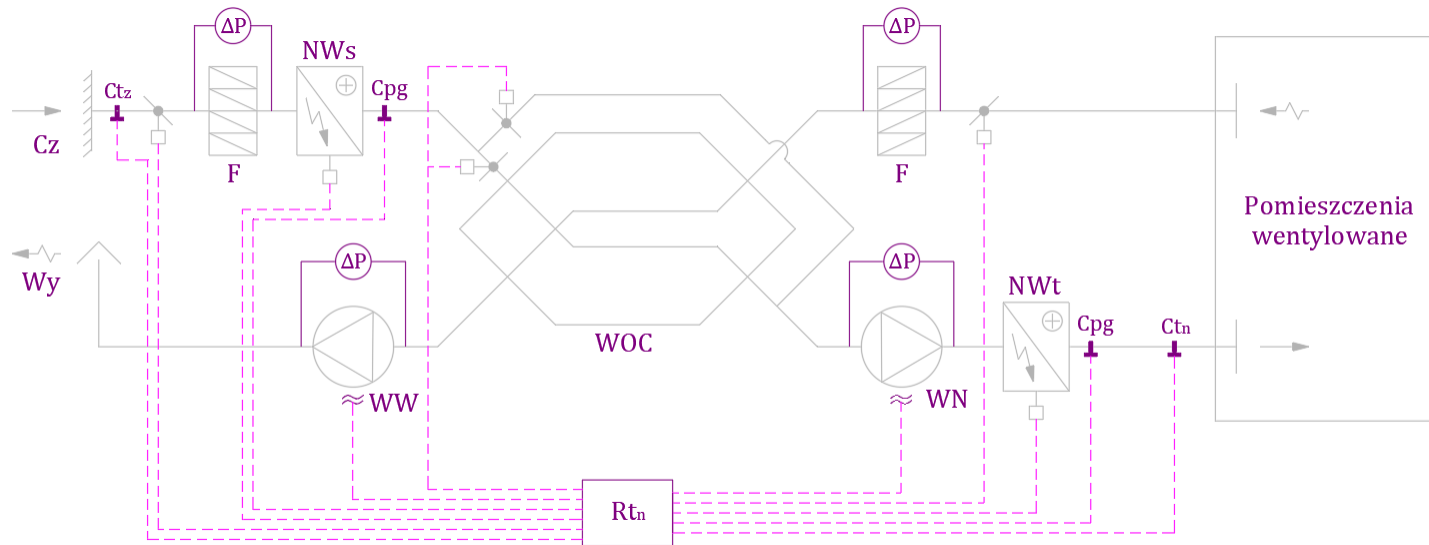

SYSTEMY REKUPERACJI

Funkcjonująca na rynku nazwa systemów stosowanych w budownictwie jednorodzinym.
W fachowej terminologii zdecydowana większość tych systemów
to także systemy centralne CAV.

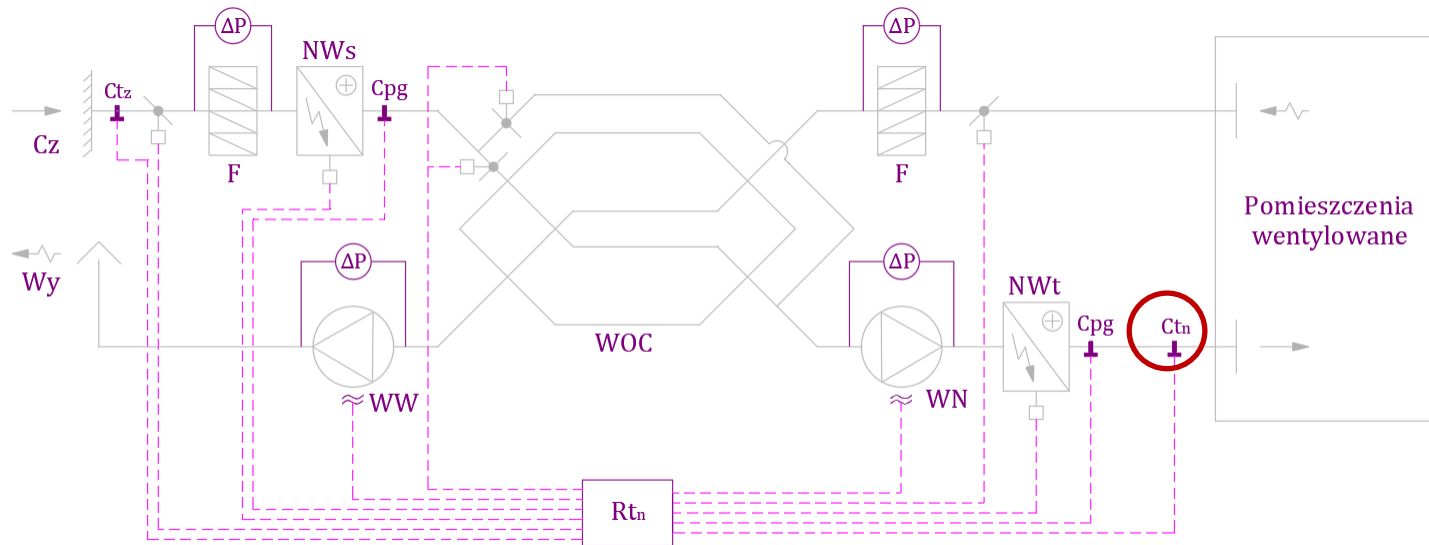
W rzeczywistości „rekuperacja” to proces odzysku ciepła w wymiennikach przeponowych (płytkowe). W centralach domowych stosuje się także wymienniki obrotowe, a wymiana ciepła w nich nazywana jest „regeneracją”.

UAR SYSTEMU REKUPERACJI

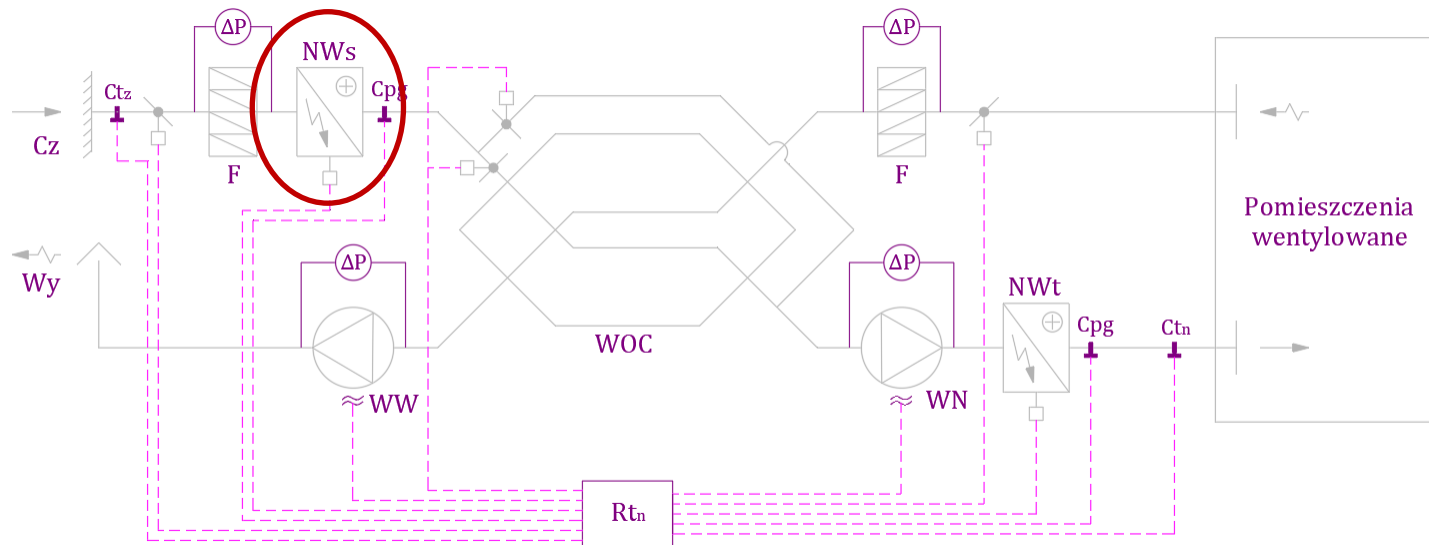
Jakie widzisz różnice?

UAR SYSTEMU REKUPERACJI

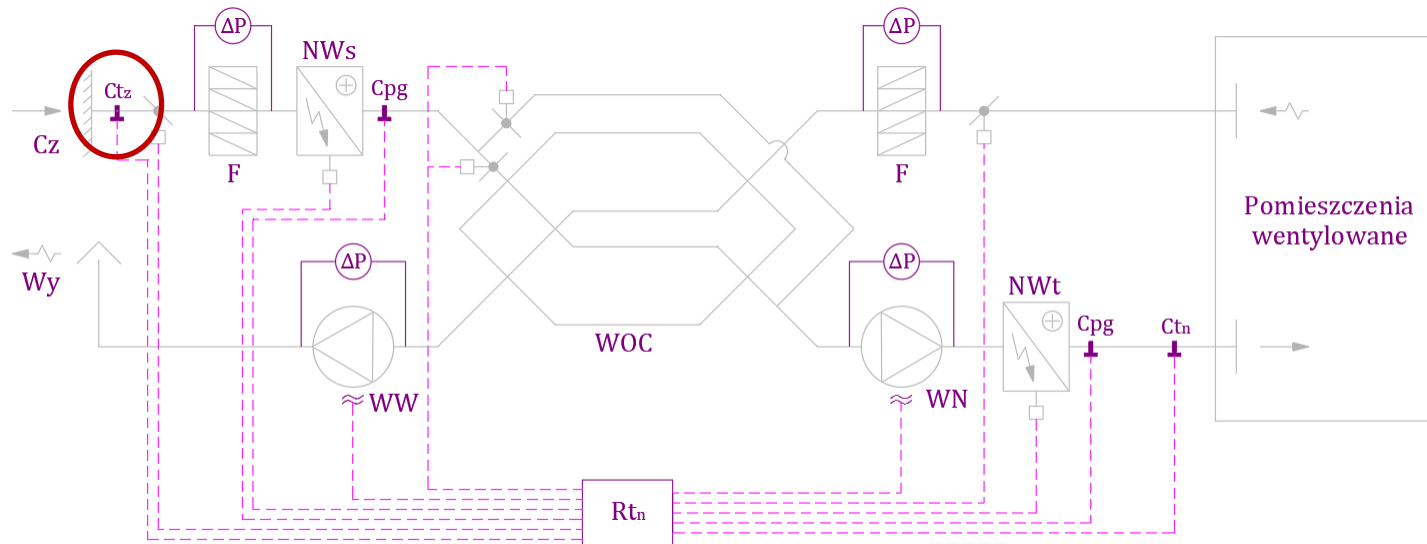
- działanie systemu polega na utrzymaniu zadanej temperatury nawiewu,

UAR SYSTEMU REKUPERACJI

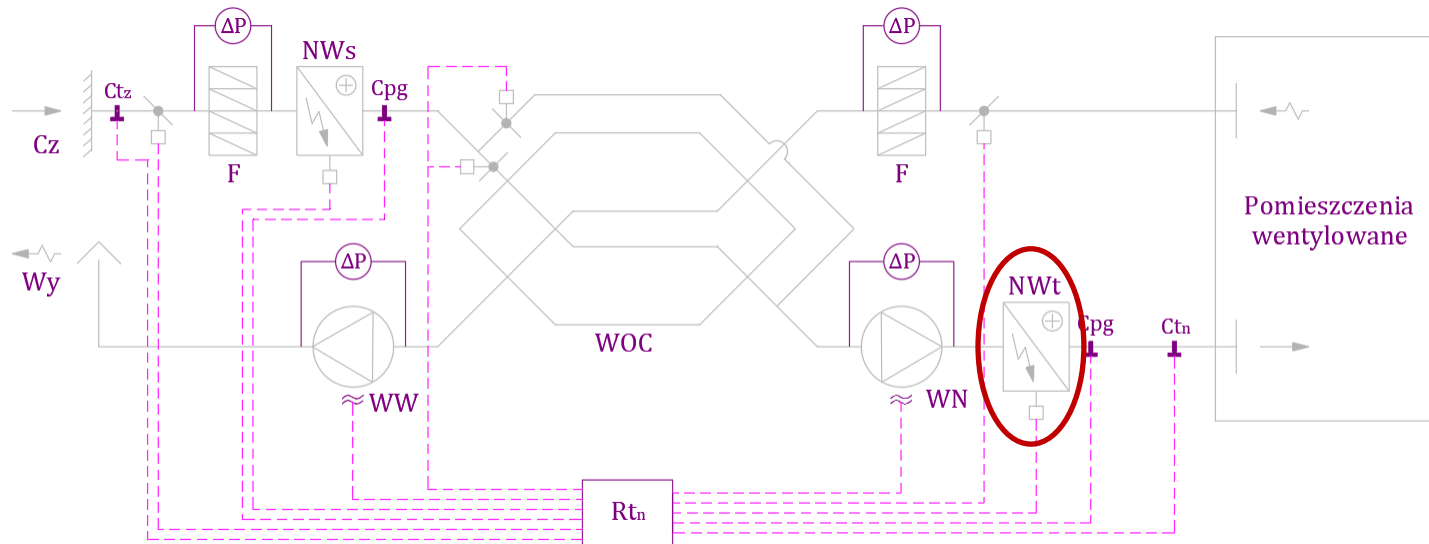
- działanie systemu polega na utrzymaniu zadanej temperatury nawiewu,
- zabezpieczeniem wymienników płytowych przed zamarzaniem jest standardowo wstępna nagrzewnica elektryczna,

UAR SYSTEMU REKUPERACJI

- działanie systemu polega na utrzymaniu zadanej temperatury nawiewu,
- zabezpieczeniem wymienników płytowych przed zamarzaniem jest standardowo wstępna nagrzewnica elektryczna,
- sygnałem uruchamiającym zabezpieczenie przeciwzamrożeniowe jest najczęściej czujnik temperatury zewnętrznej,

UAR SYSTEMU REKUPERACJI

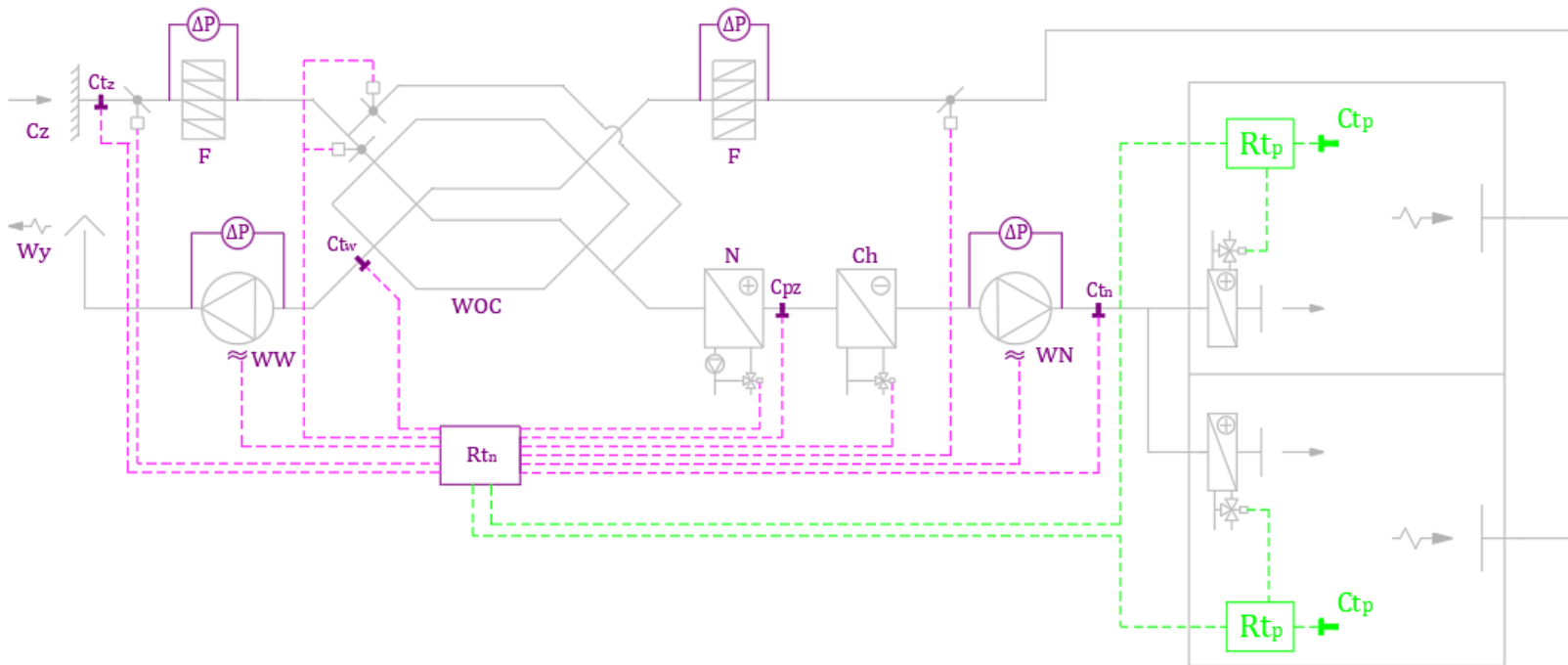
- działanie systemu polega na utrzymaniu zadanej temperatury nawiewu,
- zabezpieczeniem wymienników płytowych przed zamarzaniem jest standardowo wstępna nagrzewnica elektryczna,
- sygnałem uruchamiającym zabezpieczenie przeciwzamrożeniowe jest najczęściej czujnik temperatury zewnętrznej,
- wtórną nagrzewnicą jest najczęściej nagrzewnica elektryczna lub może nie być jej wcale.

SYSTEMY CAV DWUSTOPNIOWE

SYSTEMY CAV DWUSTOPNIOWE

- systemy w których strumień powietrza dostarczanego do pomieszczenia jest stały,
- dostosowanie do bieżących potrzeb pomieszczenia odbywa się przez współpracę wymienników w centrali oraz urządzeń kanałowych na wejściu do pomieszczeń/stref,
- urządzeniami indywidualnymi mogą być nagrzewnice, chłodnice, nawilżacze (a czasem nawet całe dodatkowe centrale)

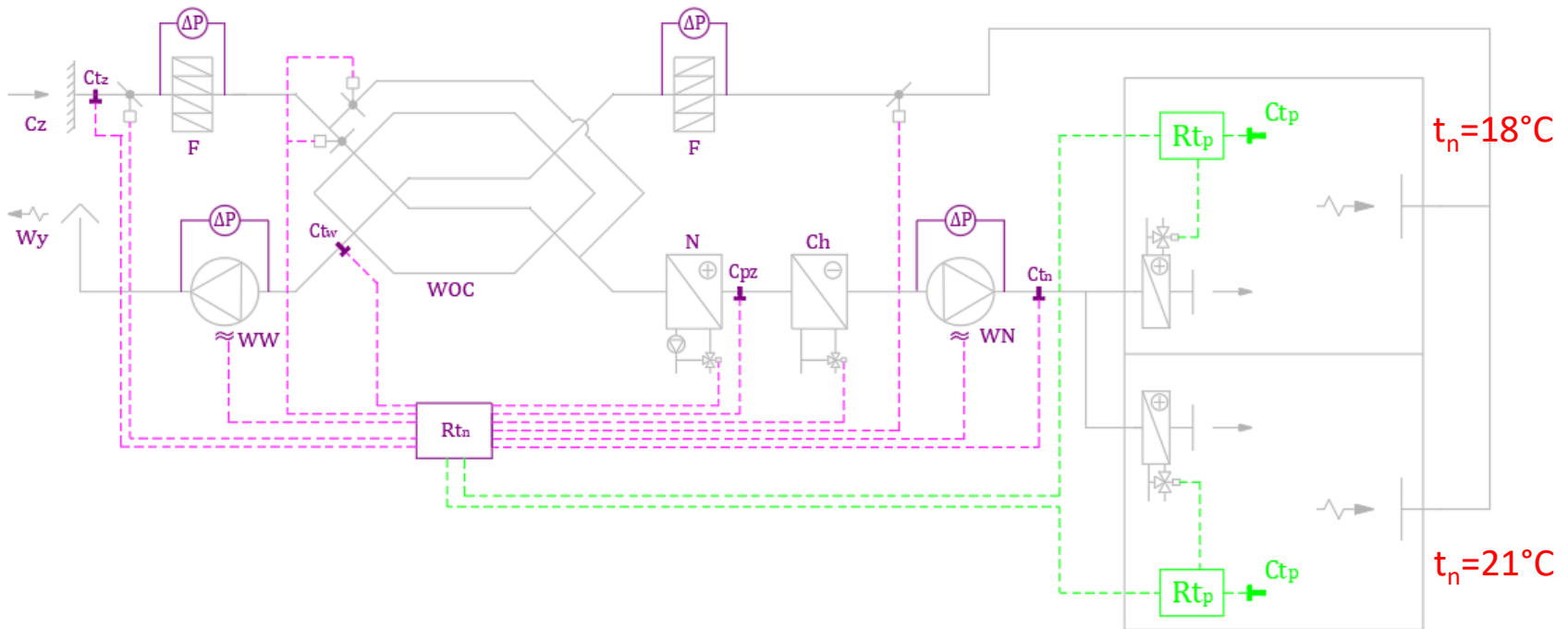
UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

- wymienniki centralne przygotowują powietrze do najniższej wymaganej temperatury,
- komfort w pozostałych pomieszczeniach osiągany przez dogrzanie powietrza w nagrzewnicy drugiego stopnia
- energochłonność ***

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

ZIMA

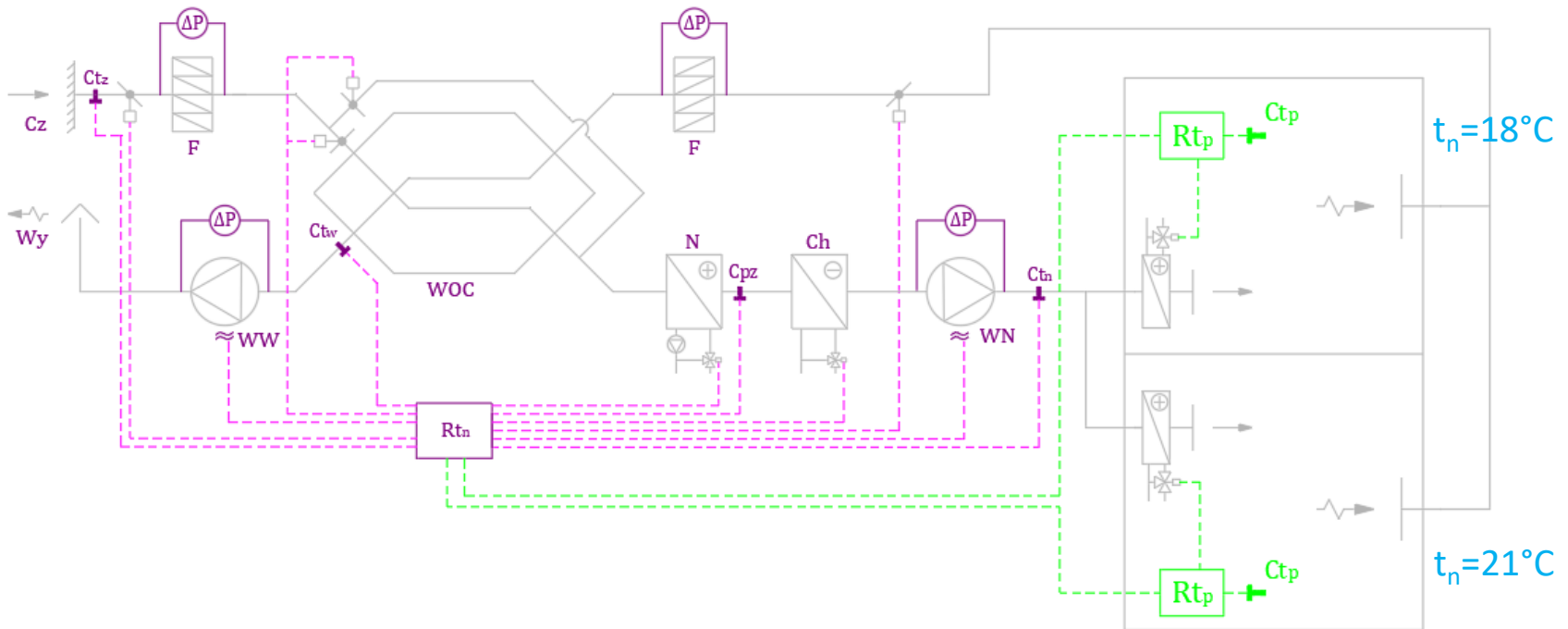
- wymienniki centralne przygotowują powietrze do najniższej wymaganej temperatury,
- komfort w pozostałych pomieszczeniach osiągną przez dogrzanie powietrza w nagrzewnicy drugiego stopnia
- energochłonność ***

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

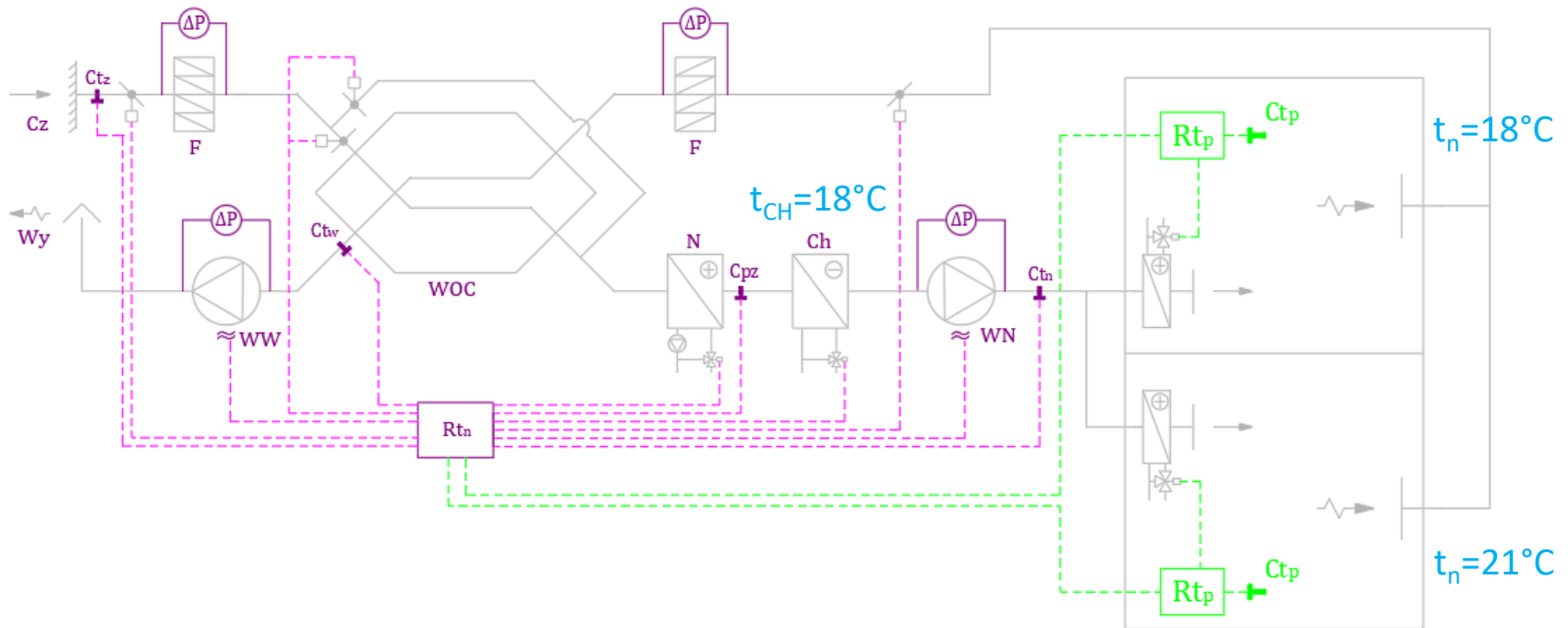
LATO

- wymienniki centralne przygotowują powietrze do najniższej wymaganej temperatury,
- komfort w pozostałych pomieszczeniach osiągany przez dogrzanie powietrza w nagrzewnicy drugiego stopnia
- energochłonność ***

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

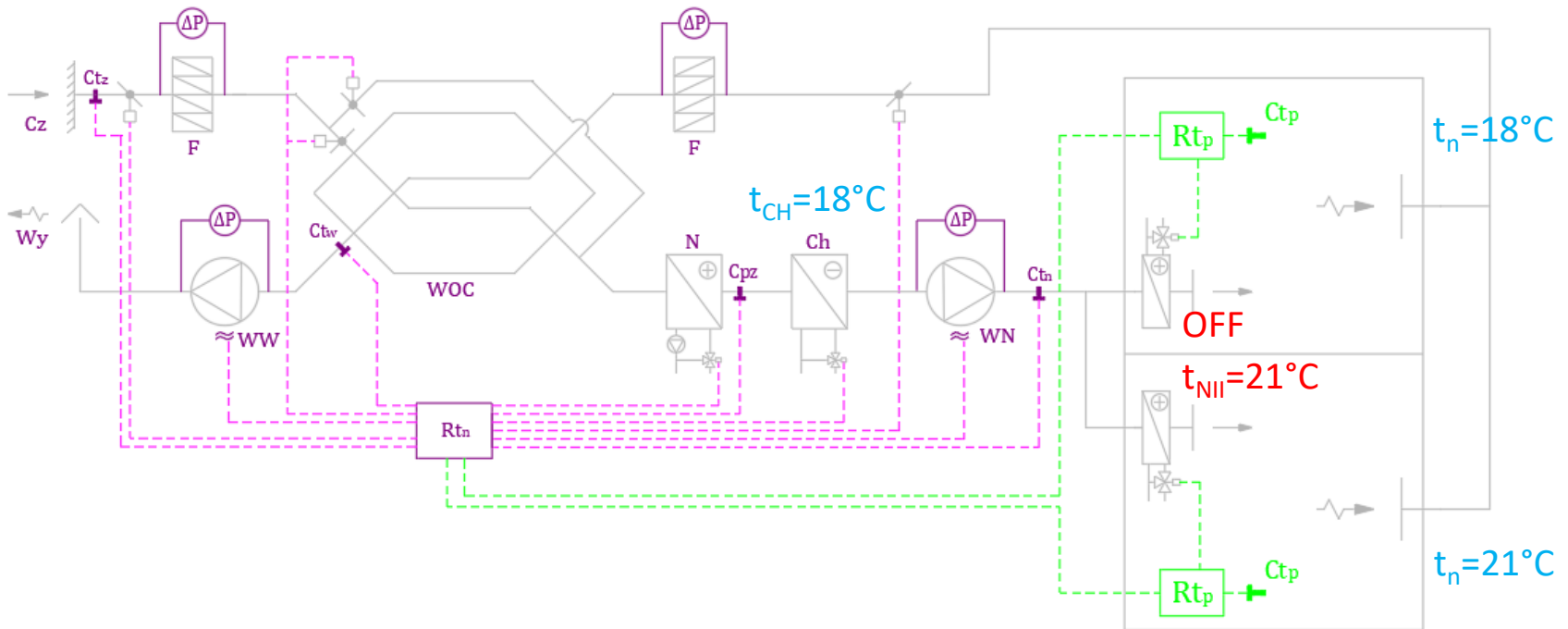
LATO

- wymienniki centralne przygotowują powietrze do najniższej wymaganej temperatury,
- komfort w pozostałych pomieszczeniach osiągną przez dogrzanie powietrza w nagrzewnicy drugiego stopnia
- energochłonność ***

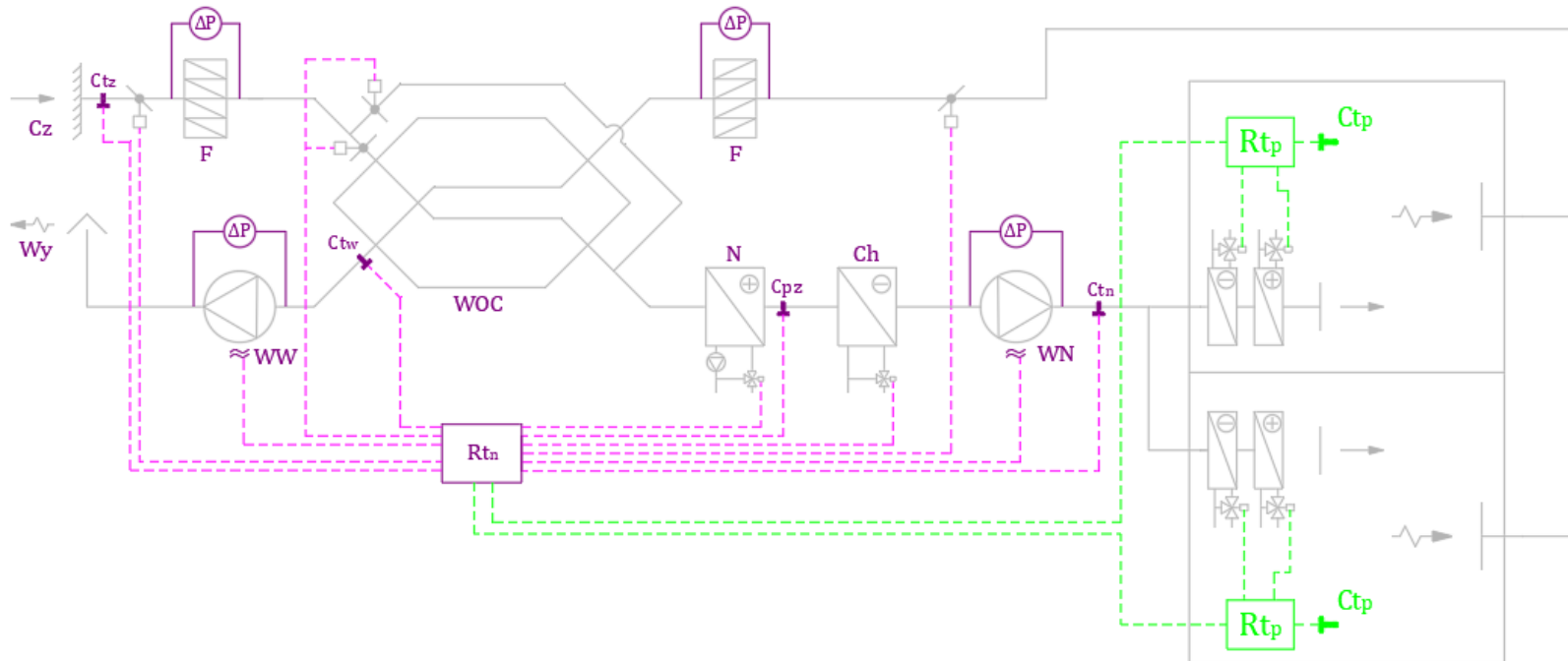
UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

LATO

- wymienniki centralne przygotowują powietrze do najniższej wymaganej temperatury,
- komfort w pozostałych pomieszczeniach osiągany przez dogrzanie powietrza w nagrzewnicy drugiego stopnia
- energochłonność ***

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

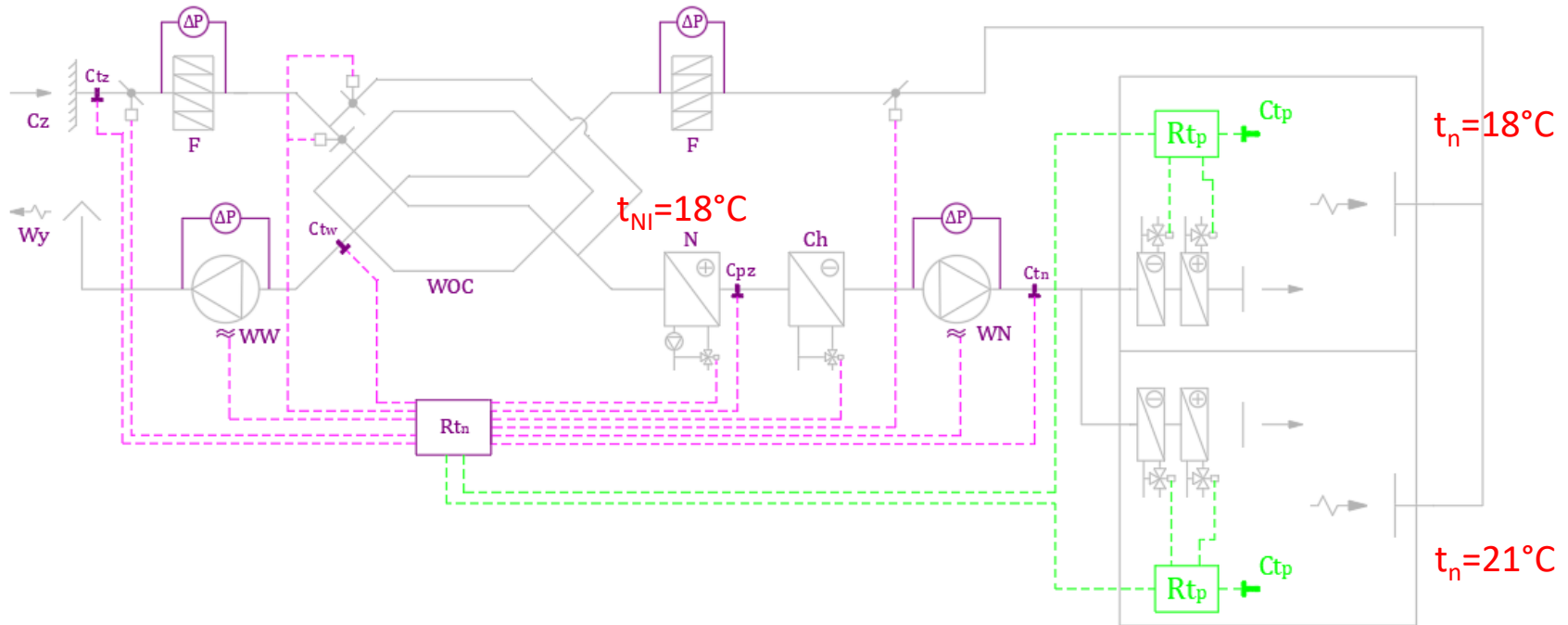

- wymienniki centralne przygotowują powietrze do najniższej lub najwyższej wymaganej temperatury,
- komfort w pozostałych pomieszczeniach osiągną przez dogrzanie lub dochłodzenie powietrza w nagrzewnicy lub chłodnicy drugiego stopnia
- energochłonność ***

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

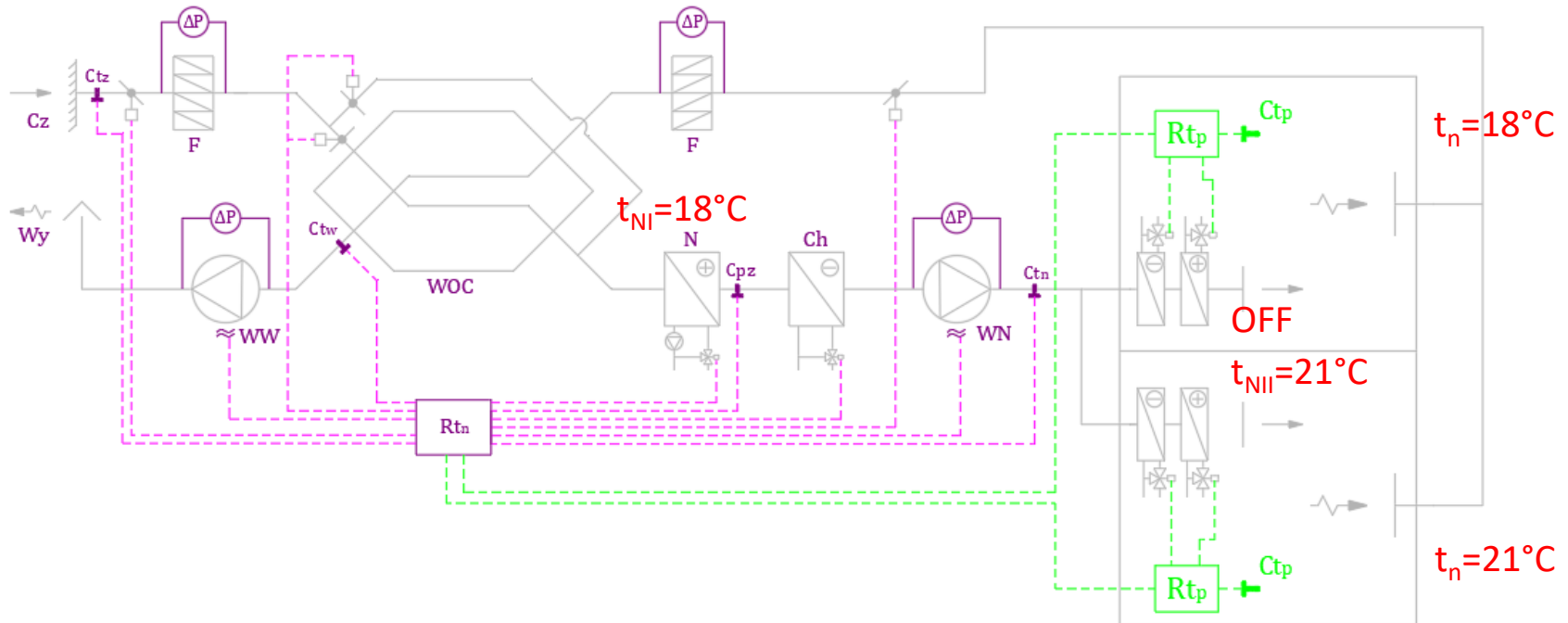
ZIMA

- wymienniki centralne przygotowują powietrze do najniższej lub najwyższej wymaganej temperatury,
- komfort w pozostałych pomieszczeniach osiągany przez dogrzanie lub dochłodzenie powietrza w nagrzewnicy lub chłodnicy drugiego stopnia
- energochłonność ***

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

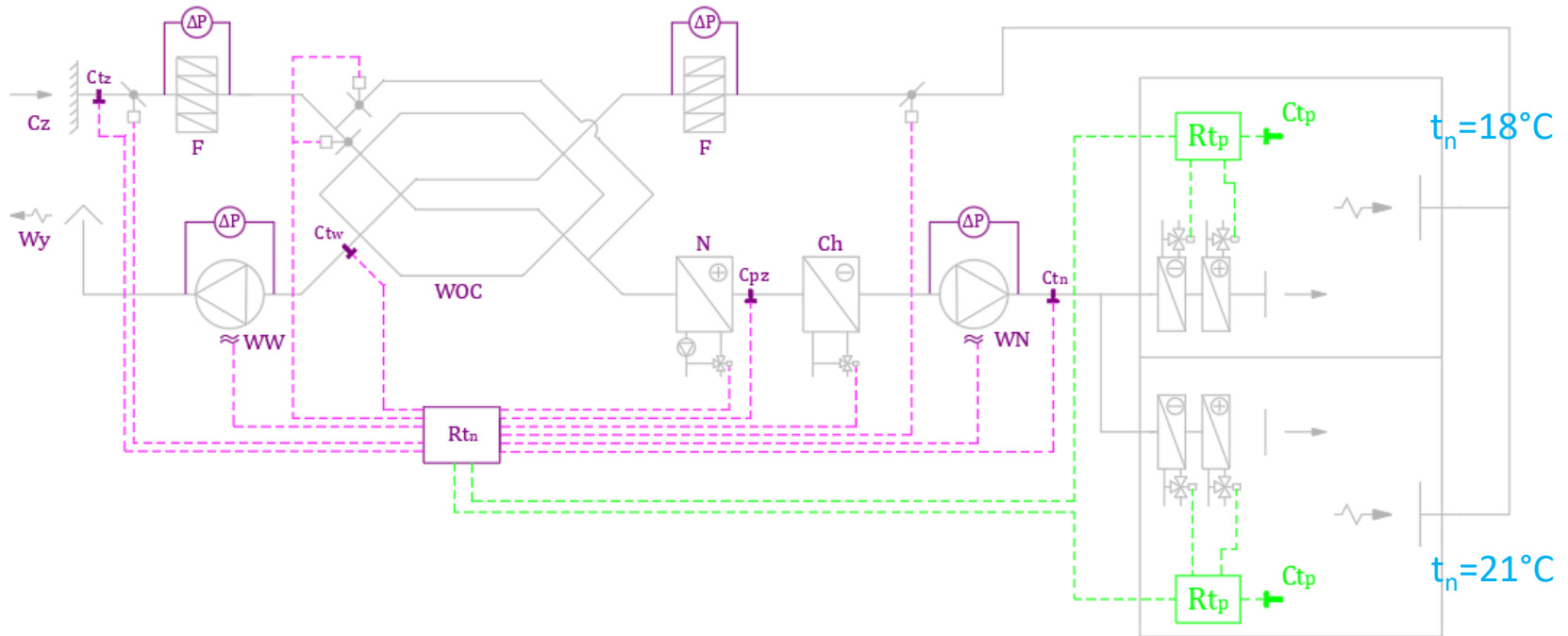
ZIMA

- wymienniki centralne przygotowują powietrze do najniższej lub najwyższej wymaganej temperatury,
- komfort w pozostałych pomieszczeniach osiągany przez dogrzanie lub dochłodzenie powietrza w nagrzewnicy lub chłodnicy drugiego stopnia
- energochłonność ***

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

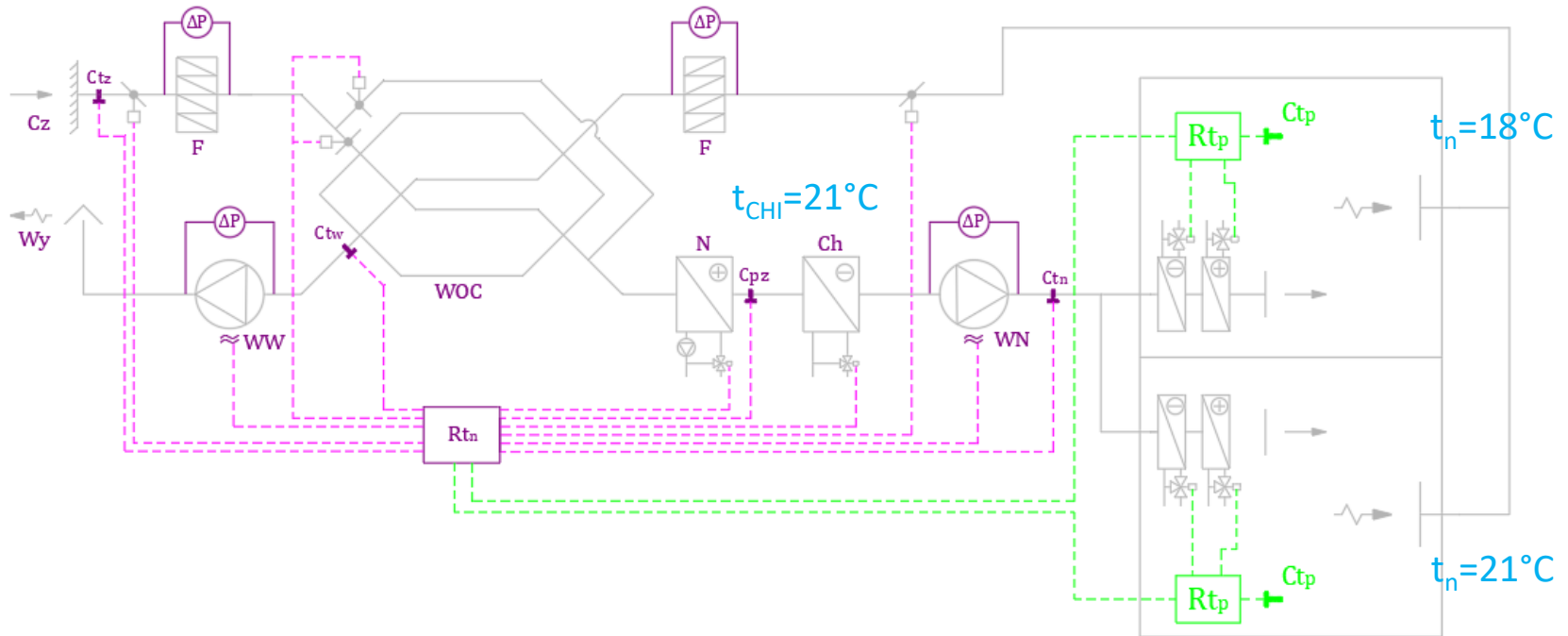
LATO

- wymienniki centralne przygotowują powietrze do najniższej lub najwyższej wymaganej temperatury,
- komfort w pozostałych pomieszczeniach osiągną przez dogrzanie lub dochłodzenie powietrza w nagrzewnicy lub chłodnicy drugiego stopnia
- energochłonność ***

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

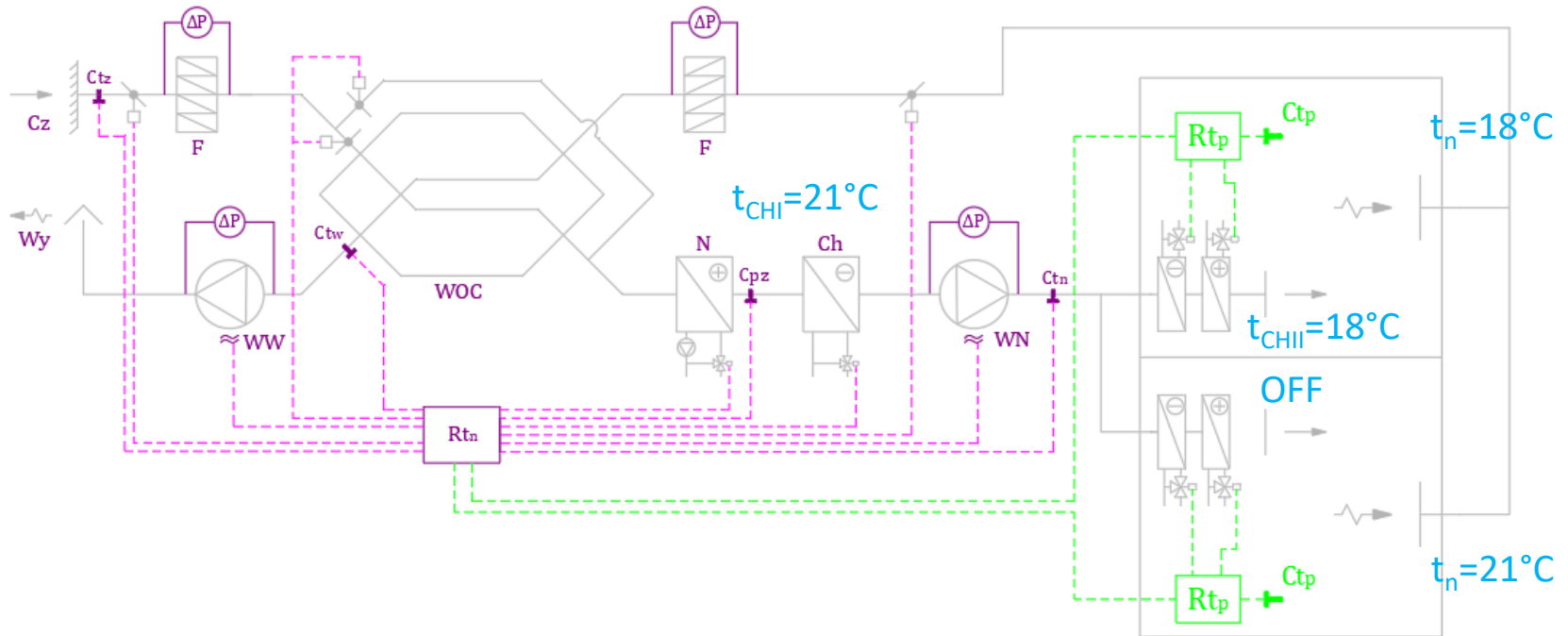
LATO

- wymienniki centralne przygotowują powietrze do najniższej lub najwyższej wymaganej temperatury,
- komfort w pozostałych pomieszczeniach osiągną przez dogrzanie lub dochłodzenie powietrza w nagrzewnicy lub chłodnicy drugiego stopnia
- energochłonność ***

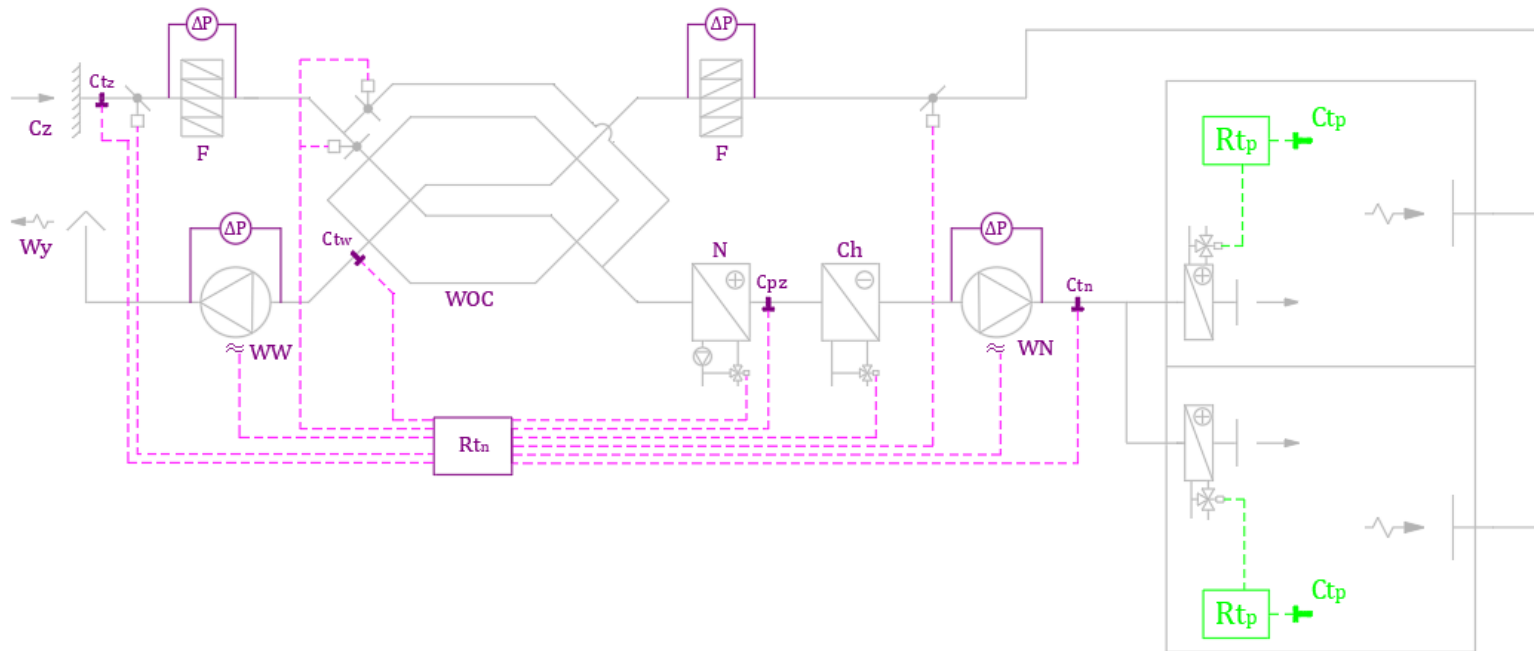
UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

LATO

- wymienniki centralne przygotowują powietrze do najniższej lub najwyższej wymaganej temperatury,
- komfort w pozostałych pomieszczeniach osiągną przez dogrzanie lub dochłodzenie powietrza w nagrzewnicy lub chłodnicy drugiego stopnia
- energochłonność ***

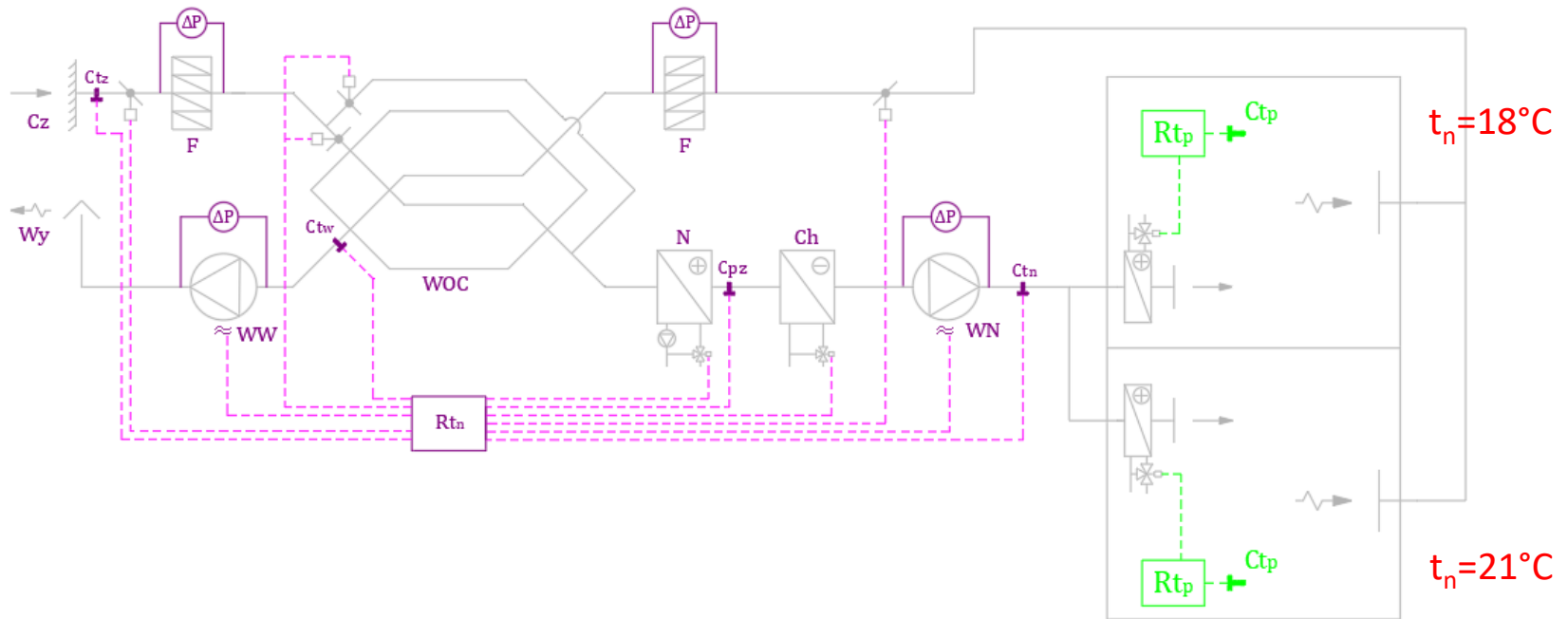
UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

- wymienniki centralne przygotowują powietrze do zadanej temperatury,
- komfort w pozostałych pomieszczeniach osiągną przez dogrzanie powietrza w nagrzewnicach drugiego stopnia
- energochłonność ***

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

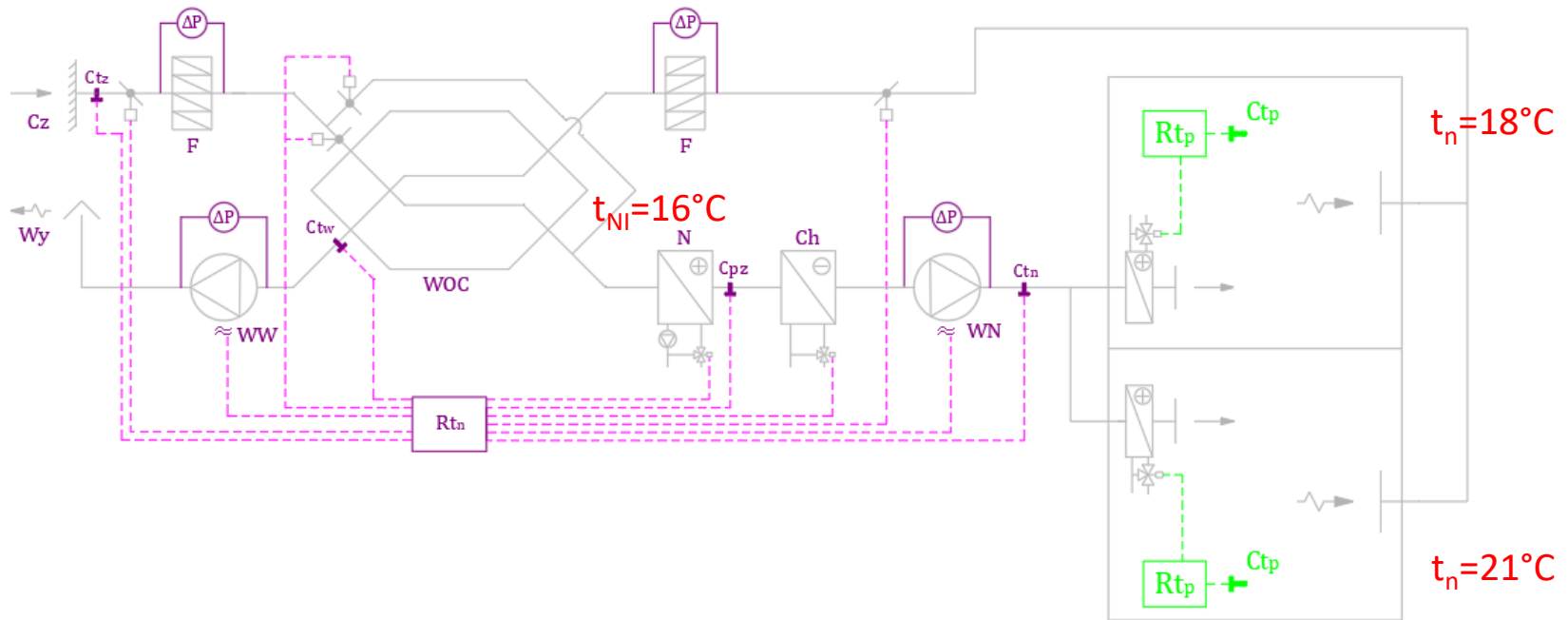
ZIMA

- wymienniki centralne przygotowują powietrze do zadanej temperatury,
- komfort w pozostałych pomieszczeniach osiągany przez dogrzanie powietrza w nagrzewnicach drugiego stopnia
- energochłonność ***

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

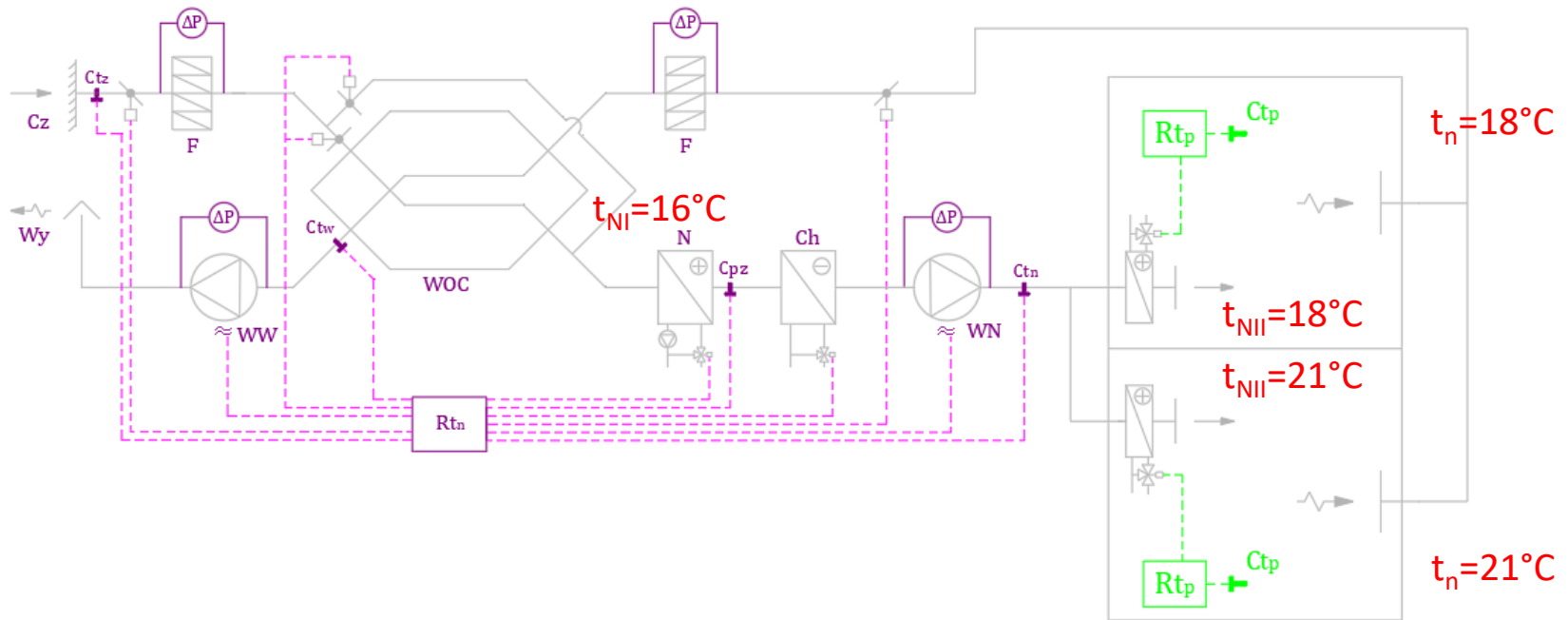
ZIMA

- wymienniki centralne przygotowują powietrze do zadanej temperatury,
- komfort w pozostałych pomieszczeniach osiągną przez dogrzanie powietrza w nagrzewnicach drugiego stopnia
- energochłonność ***

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

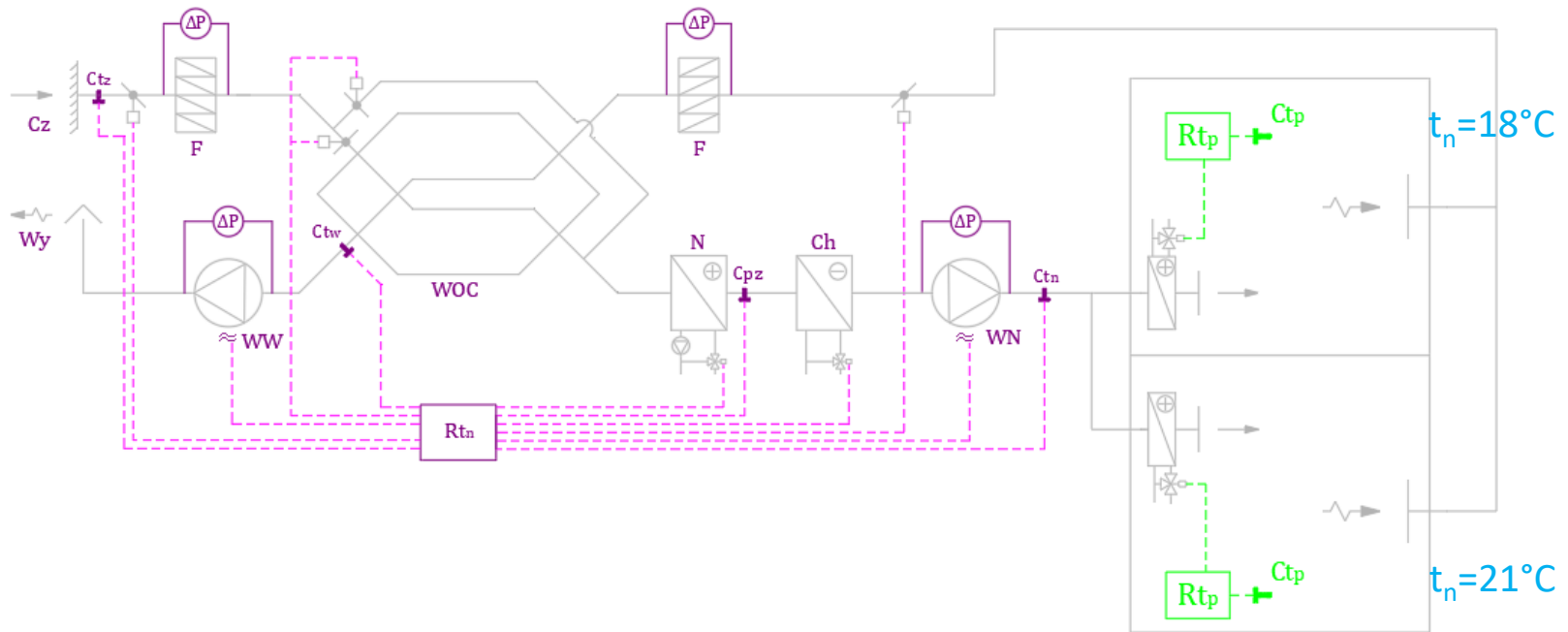
ZIMA

- wymienniki centralne przygotowują powietrze do zadanej temperatury,
- komfort w pozostałych pomieszczeniach osiągną przez dogrzanie powietrza w nagrzewnicach drugiego stopnia
- energochłonność ***

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

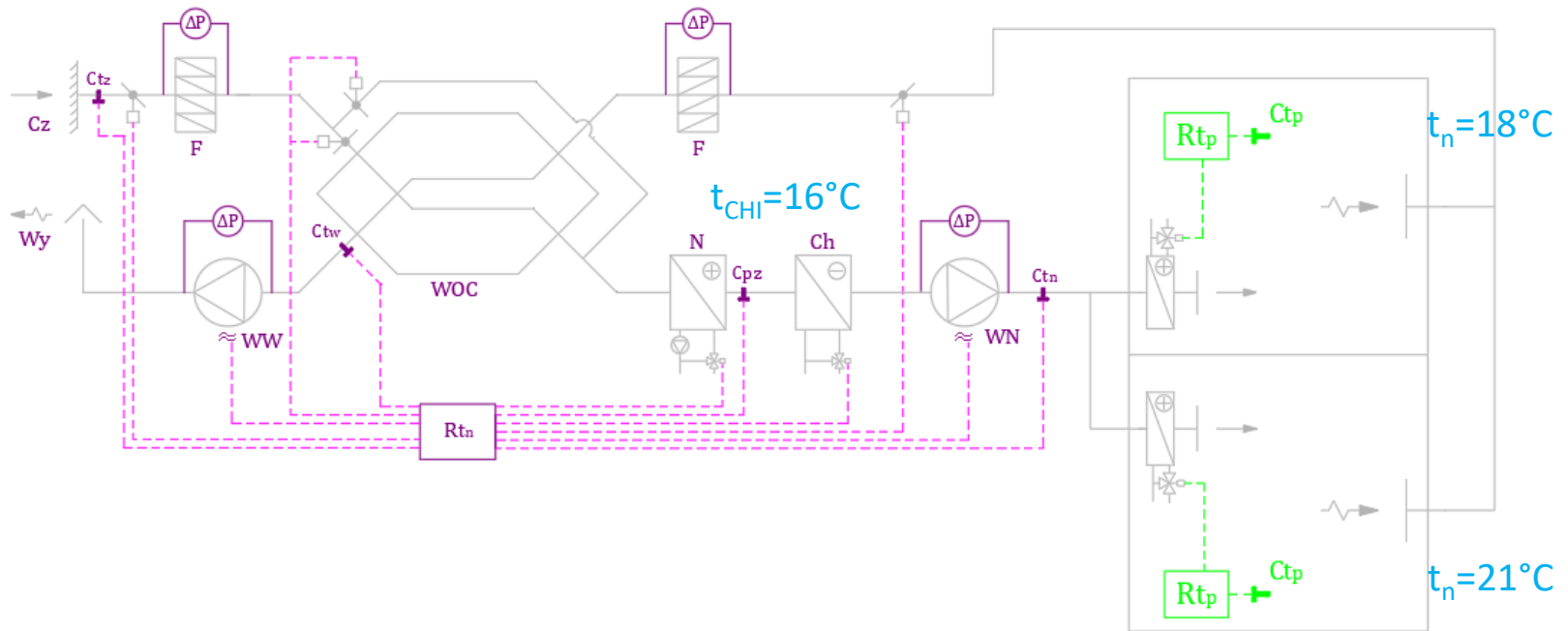
LATO

- wymienniki centralne przygotowują powietrze do zadanej temperatury,
- komfort w pozostałych pomieszczeniach osiągną przez dogrzanie powietrza w nagrzewnicach drugiego stopnia
- energochłonność ***

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

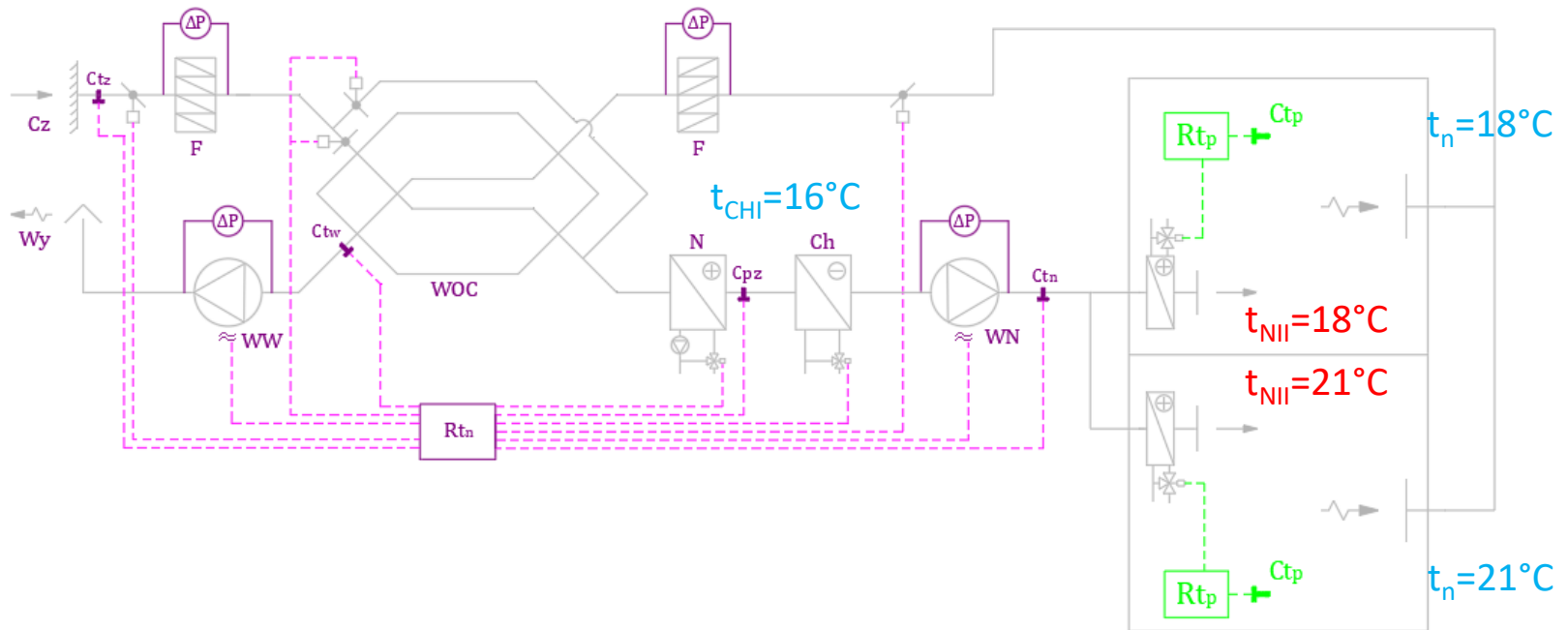
LATO

- wymienniki centralne przygotowują powietrze do zadanej temperatury,
- komfort w pozostałych pomieszczeniach osiągną przez dogrzanie powietrza w nagrzewnicach drugiego stopnia
- energochłonność ***

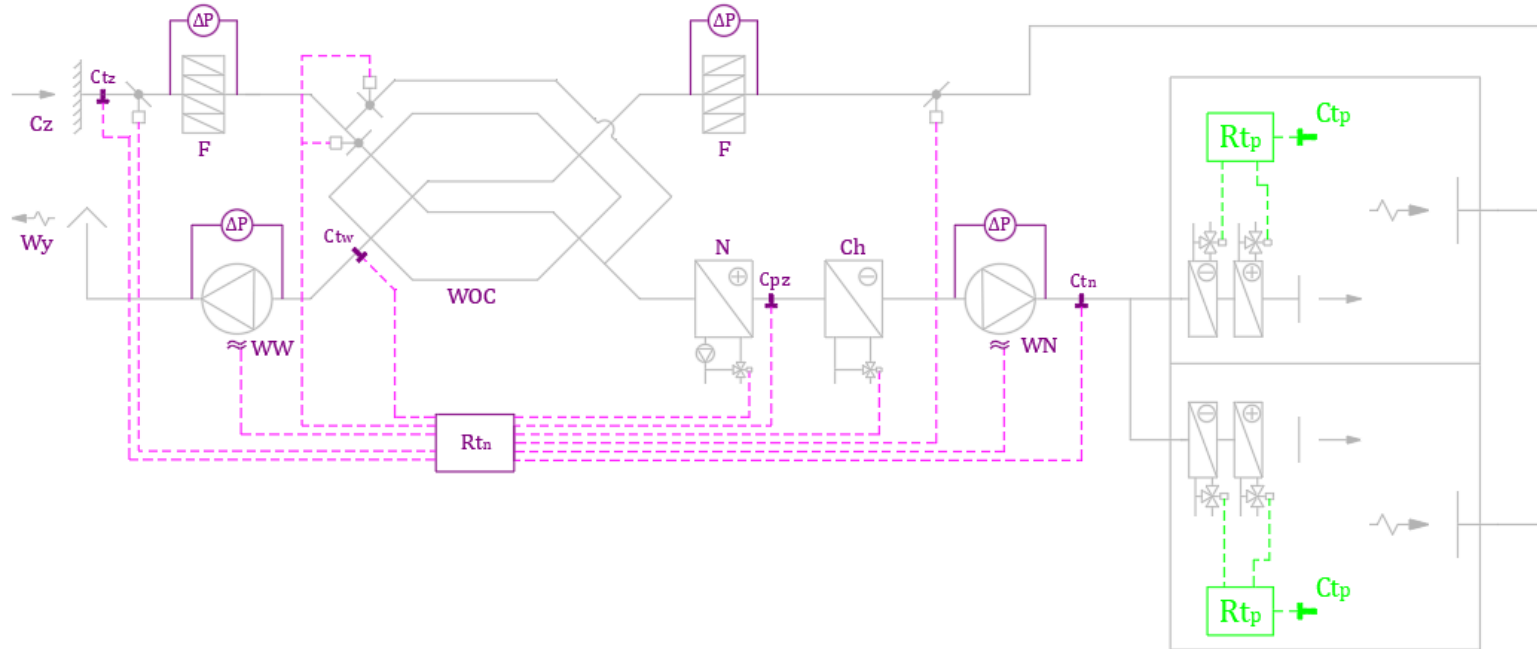
UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

LATO

- wymienniki centralne przygotowują powietrze do zadanej temperatury,
- komfort w pozostałych pomieszczeniach osiągną przez dogrzanie powietrza w nagrzewnicach drugiego stopnia
- energochłonność ***

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE STAŁYM STRUMIENIEM POWIETRZA

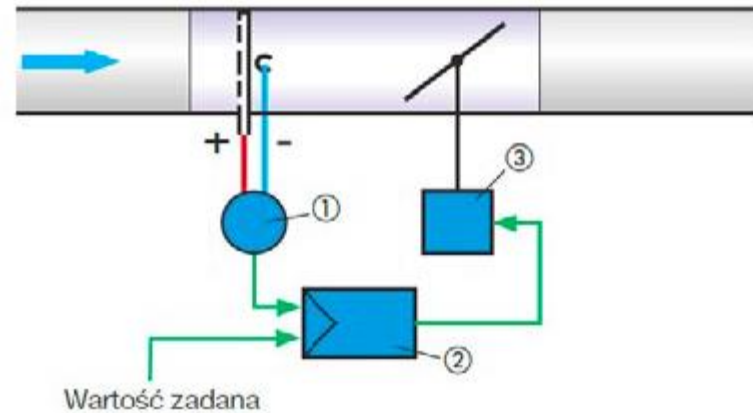

- wymienniki centralne przygotowują powietrze do zadanej wymaganej temperatury,
- komfort w pozostałych pomieszczeniach osiągany przez dogrzanie lub dochłodzenie powietrza w nagrzewnicach lub chłodnicach drugiego stopnia
- energochłonność ***

SYSTEMY VAV

- systemy w których strumień powietrza dostarczanego do pomieszczeń jest zmienny, dostosowany do bieżących potrzeb,
- sygnałem do zmiany strumienia są pomiary parametrów w pomieszczeniach (temperatura, wilgotność względna, CO₂),
- mogą występować jako systemy centralne,
- jeśli obsługują więcej pomieszczeń to w połączeniu w nagrzewnicami i/lub chłodnicami kanałowymi lub urządzeniami indywidualnymi tworzą systemy dwustopniowe,
- obecnie coraz częściej spotykane również jako I-stopień uzdatniania powietrza w systemach z urządzeniami indywidualnymi (klimakonwektory, klimatyzatory, belki chłodzące itp.)

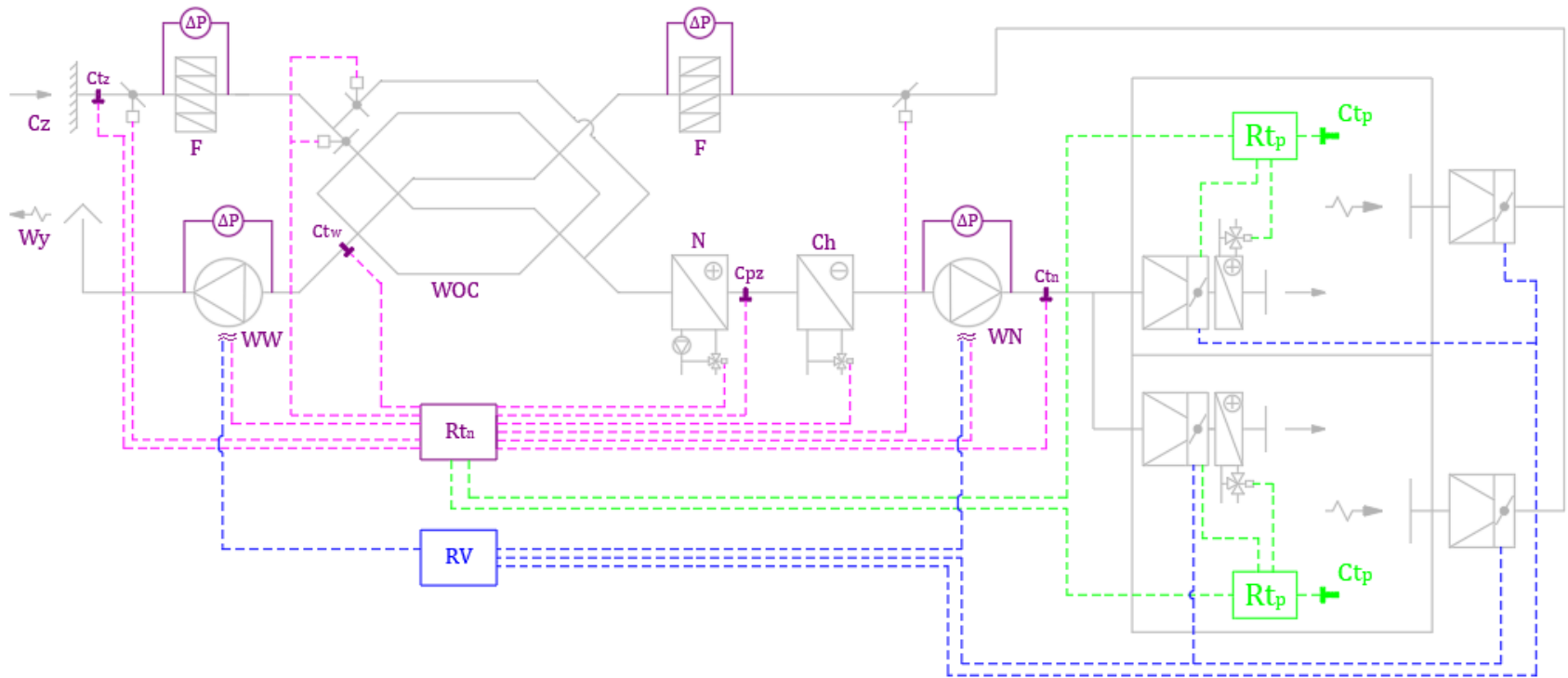
UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE ZMIENNYM STRUMIENIEM POWIETRZA

- ① przetwornik ciśnienia ② regulator przepływu ③ siłownik

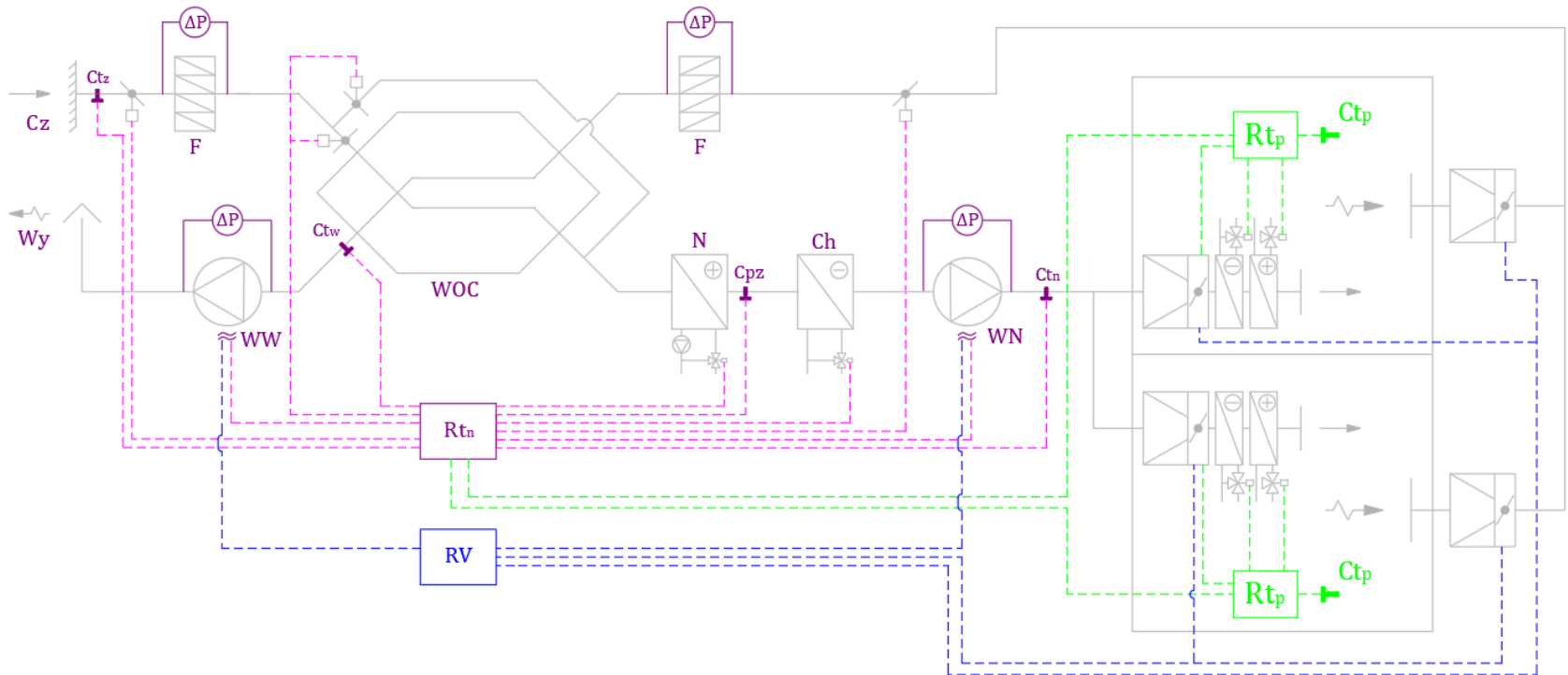

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE ZMIENNYM STRUMIENIEM POWIETRZA

- dopóki jest to możliwe utrzymanie parametrów w pomieszczeniu zapewnia zmiana strumienia,
- kolejnym krokiem jest uruchomienie wymiennika drugiego stopnia

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO ZE ZMIENNYM STRUMIENIEM POWIETRZA

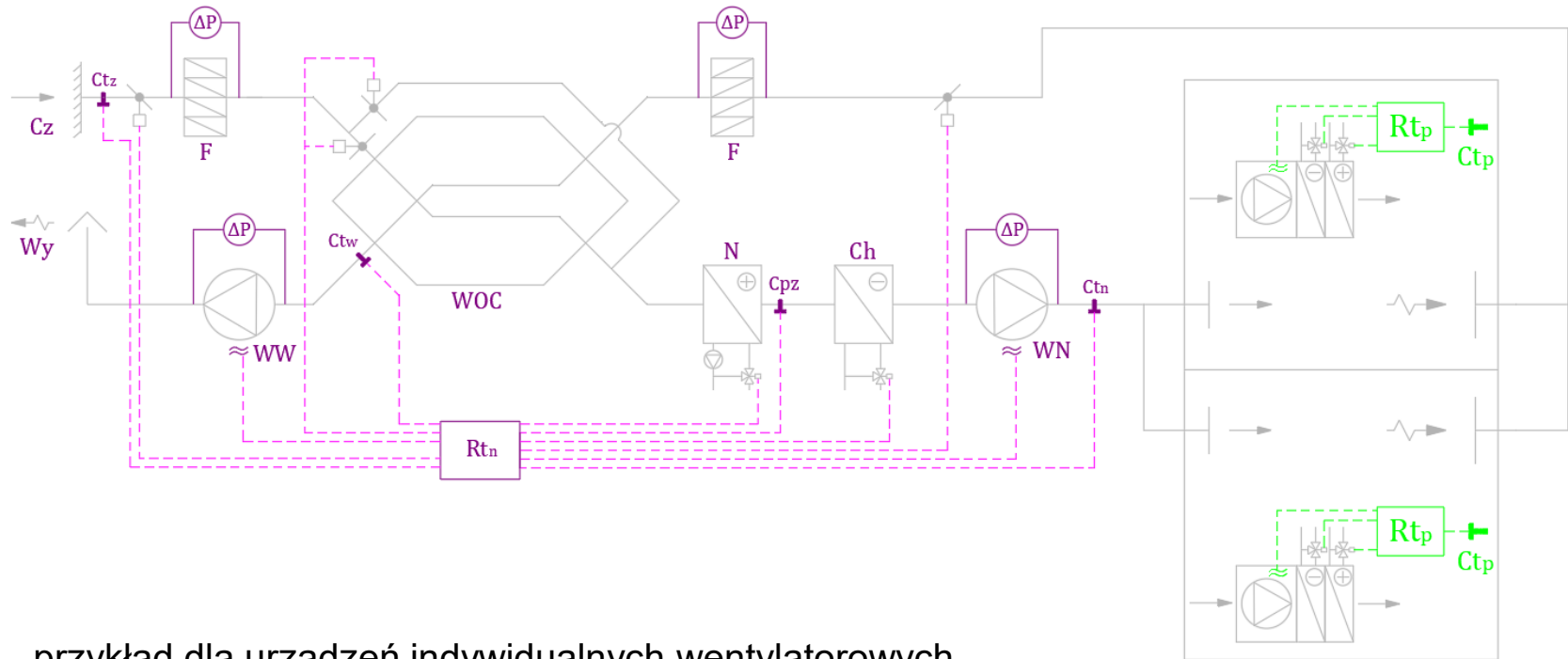

SYSTEMY Z URZĄDZENIAMI INDYWIDUALNYMI

SYSTEMY Z URZĄDZENIAMI INDYWIDUALNYMI

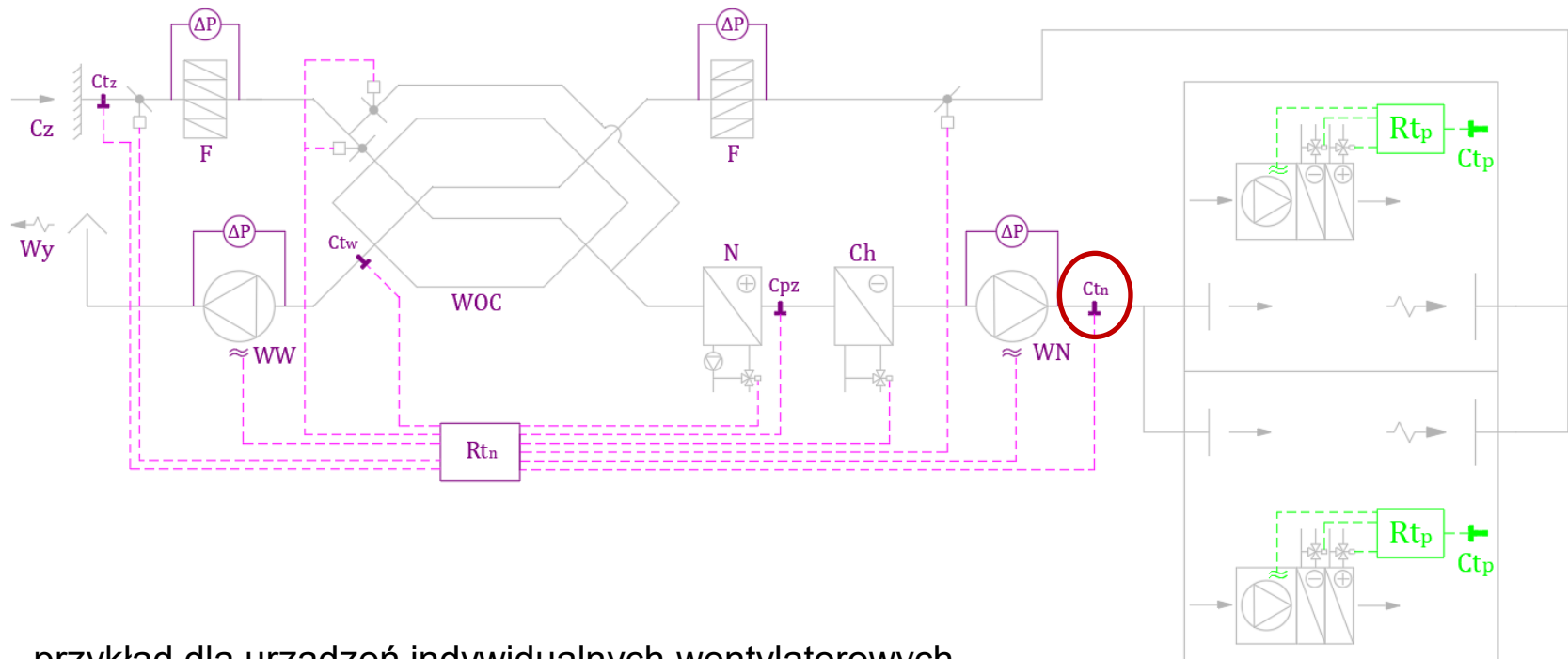
- systemy w których strumień powietrza dostarczanego do pomieszczeń jest najczęściej stały, wynikających z potrzeb higienicznych i konieczności wymiany powietrza (choć obecnie coraz częściej projektowane do współpracy z systemami VAV),
- mogą być wyposażone w urządzenia indywidualne wentylatorowe, indukcyjne lub pasywne,
- mogą być projektowane jako rozwiązania z wykraplaniem kondensatu (skroplin) na chłodnicy lub bez wykrapiania,
- urządzenia indywidualne mogą być wyposażone w chłodnice lub chłodnice i nagrzewnice (rzadko same nagrzewnice),

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO CAV Z URZĄDZENIAMI INDYWIDUALNYMI

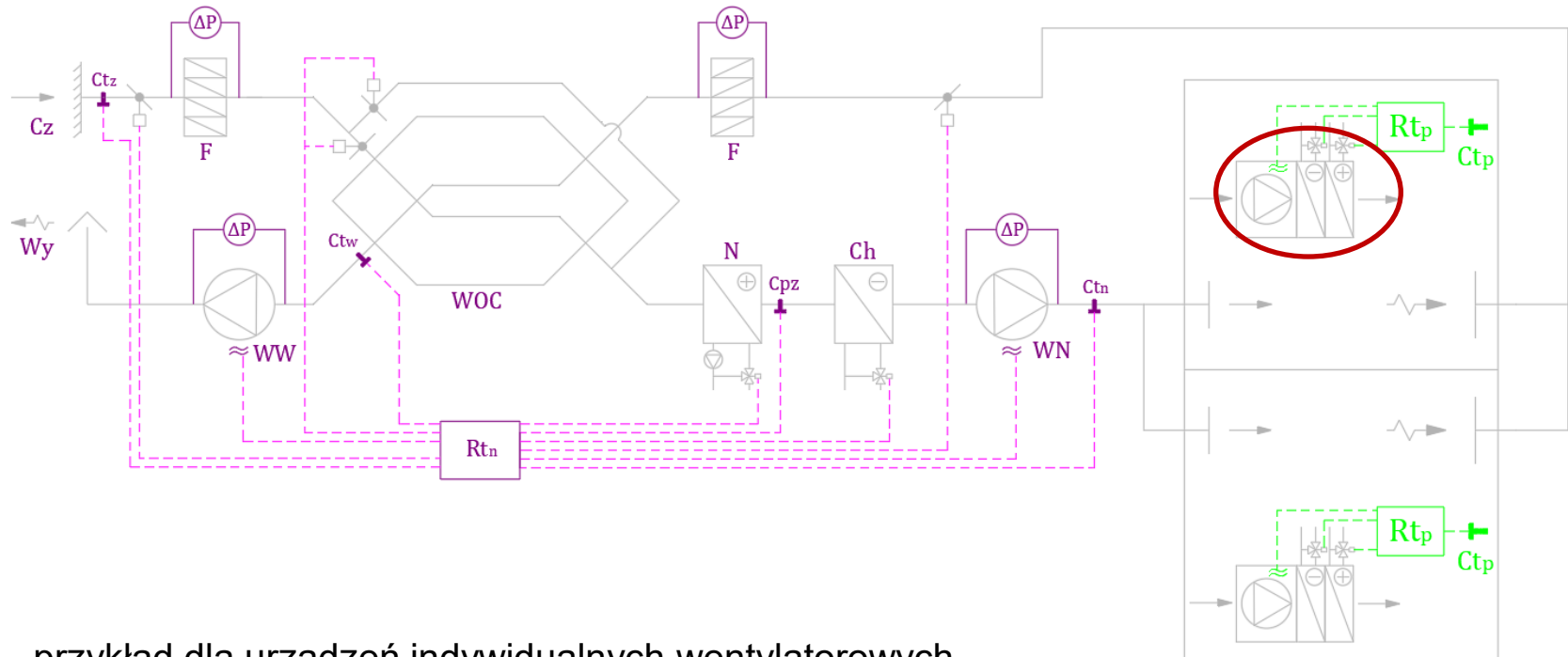
- przykład dla urządzeń indywidualnych wentylatorowych z odprowadzeniem skroplin,

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO CAV Z URZĄDZENIAMI INDYWIDUALNYMI

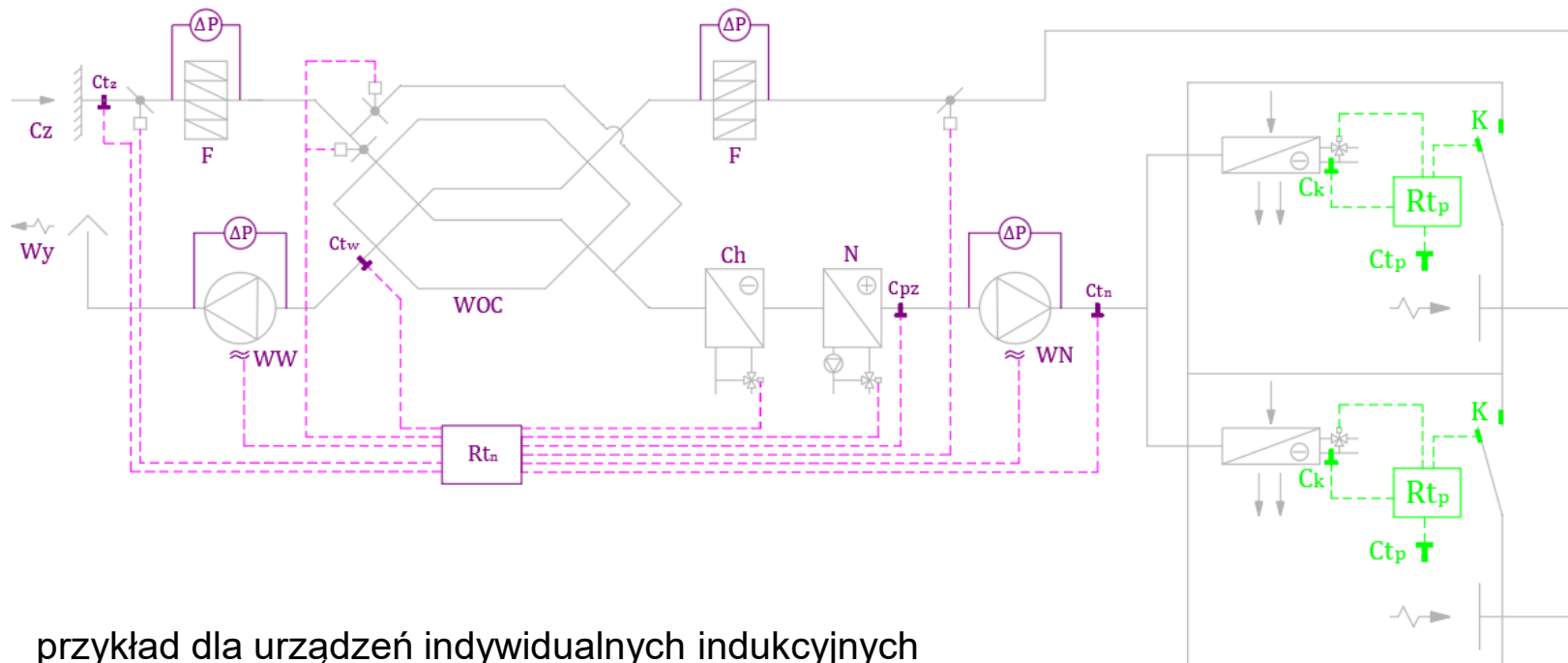
- przykład dla urządzeń indywidualnych wentylatorowych z odprowadzeniem skroplin,
- działanie centrali polega na utrzymywaniu temperatury nawiewu,

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO CAV Z URZĄDZENIAMI INDYWIDUALNYMI

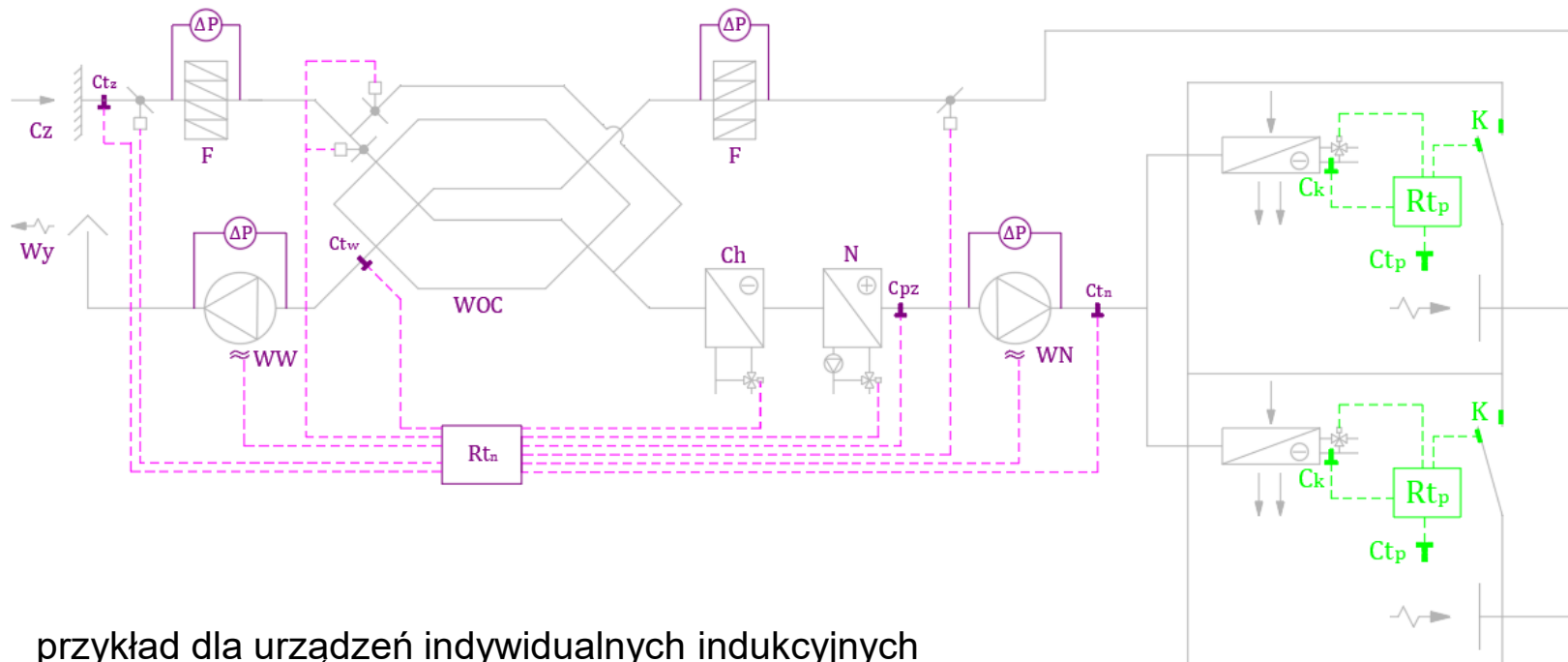
- przykład dla urządzeń indywidualnych wentylatorowych z odprowadzeniem skroplin,
- działanie centrali polega na utrzymywaniu temperatury nawiewu,
- za utrzymanie komfortu w pomieszczeniach odpowiadają urządzenia indywidualne, wyposażone w indywidualny układ sterowania

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO CAV Z URZĄDZENIAMI INDYWIDUALNYMI

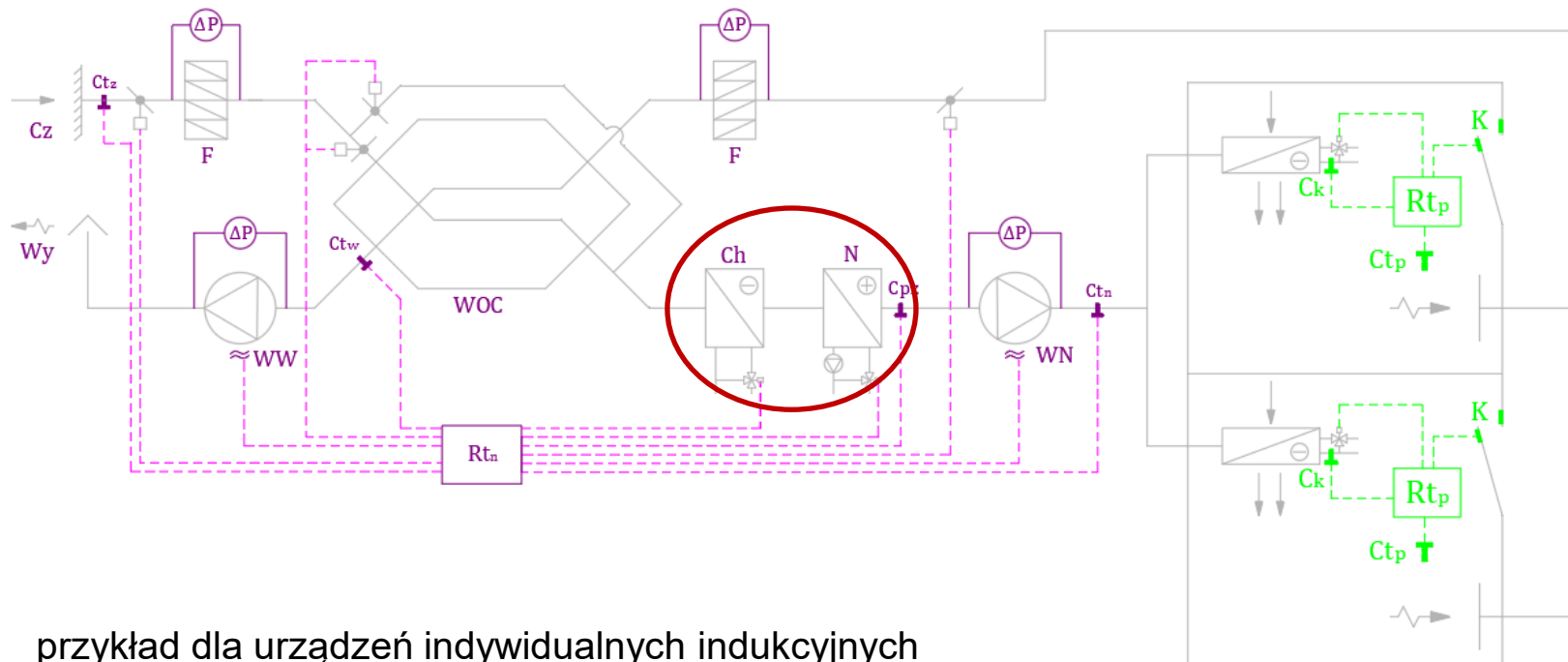
- przykład dla urządzeń indywidualnych indukcyjnych bez odprowadzenia skroplin,

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO CAV Z URZĄDZENIAMI INDYWIDUALNYMI

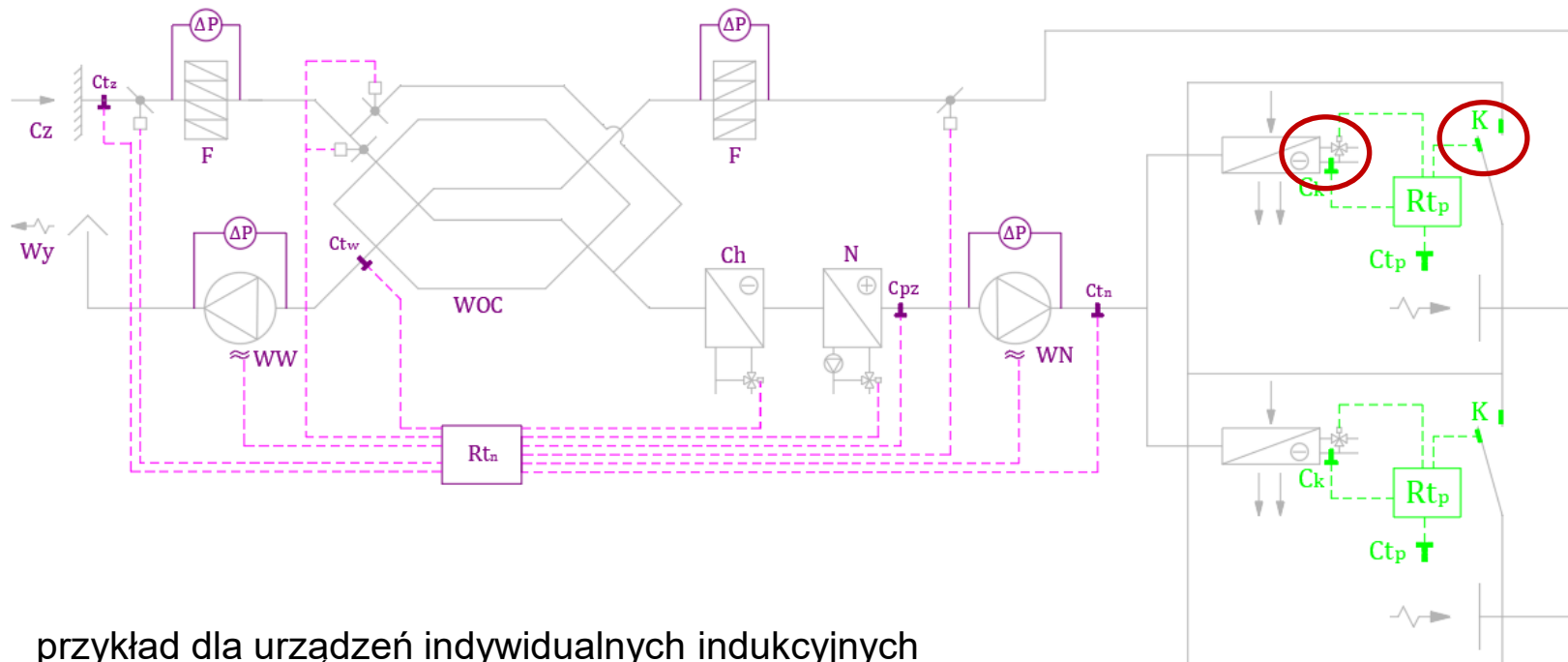
- przykład dla urządzeń indywidualnych indukcyjnych bez odprowadzenia skroplin,
- działanie centrali polega na utrzymywaniu temperatury nawiewu,

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO CAV Z URZĄDZENIAMI INDYWIDUALNYMI

- przykład dla urządzeń indywidualnych indukcyjnych bez odprowadzenia skroplin,
- działanie centrali polega na utrzymywaniu temperatury nawiewu,
- powietrze z centrali musi być odpowiednio osuszone (*uwaga, niskie parametry czynnika chłodniczego!*)

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO CAV Z URZĄDZENIAMI INDYWIDUALNYMI

- przykład dla urządzeń indywidualnych indukcyjnych bez odprowadzenia skroplin,
- działanie centrali polega na utrzymywaniu temperatury nawiewu,
- powietrze z centrali musi być odpowiednio osuszone,
- zabezpieczenie przed zalewaniem pomieszczeń stanowi najczęściej czujnik kondensacji na zasilaniu czynnika chłodzącego oraz kontaktrony okienne

UAR SYSTEMU DWUSTOPNIOWEGO Z URZĄDZENIAMI INDYWIDUALNYMI

Czujniki kondensacji

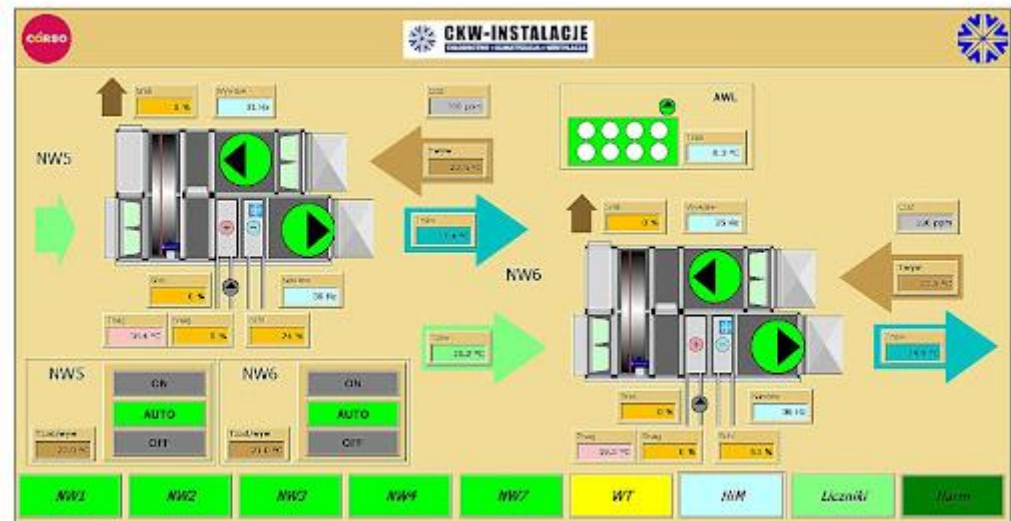
Kontaktrony

KONTROLA PRACY SYSTEMÓW

BMS – *Building Management System*,
System Zarządzania Budynkiem

ZEWNĘTRZNE URZĄDZENIA POMIAROWE

Odbiory instalacji:

PN-EN 12599:2012 „*Wentylacja budynków. Procedury badań i metody pomiarowe stosowane podczas odbioru instalacji wentylacji i klimatyzacji*”

← aktualna,
wersja anglojęzyczna

PN-EN 12599:2002 + poprawka PN-EN12599:2002/AC „*Wentylacja budynków. Procedury badań dotyczące odbioru wykonanych instalacji wentylacji i klimatyzacji*”

← wycofana,
wersja polska

PN-EN 1886:2008 „*Wentylacja budynków. Centrale wentylacyjne i klimatyzacyjne. Właściwości mechaniczne*”

← aktualna,
wersja anglojęzyczna

PN-EN 1886:2001 „*Wentylacja budynków. Centrale wentylacyjne i klimatyzacyjne. Właściwości mechaniczne*”

← wycofana,
wersja polska

Szczelność instalacji:

PN-EN 16798-3:2017-09 „Charakterystyka energetyczna budynków.
 Wentylacja budynków – część 3: Wentylacja budynków niemieszkalnych.
 Wymagania dotyczące właściwości systemów wentylacji i klimatyzacji
 pomieszczeń”

← aktualna,
wersja anglojęzyczna

PN-EN 13799:2008 „Wentylacja budynków niemieszkalnych.
 Wymagania dotyczące właściwości instalacji wentylacji i klimatyzacji”

← wycofana,
wersja polska

Klasa szczelności powietrznej		Maksymalna nieszczelność $f_{\max}$ $\text{m}^3/(\text{s}\cdot\text{m}^2)$
Stara klasyfikacja (PN-EN 13799)	Nowa klasyfikacja (PN-EN 16798-3)	
	ACT 7	nieklasyfikowana
	ACT 6	$0,0675 \cdot p_t^{0,65} \cdot 10^{-3}$
A	ACT 5	$0,027 \cdot p_t^{0,65} \cdot 10^{-3}$
B	ACT 4	$0,009 \cdot p_t^{0,65} \cdot 10^{-3}$
C	ACT 3	$0,003 \cdot p_t^{0,65} \cdot 10^{-3}$
D	ACT 2	$0,001 \cdot p_t^{0,65} \cdot 10^{-3}$
	ACT 1	$0,00033 \cdot p_t^{0,65} \cdot 10^{-3}$

Szczelność instalacji:

PN-EN 16798-3:2017-09 „Charakterystyka energetyczna budynków.
 Wentylacja budynków – część 3: Wentylacja budynków niemieszkalnych.
 Wymagania dotyczące właściwości systemów wentylacji i klimatyzacji
 pomieszczeń”

← aktualna,
wersja anglojęzyczna

PN-EN 13799:2008 „Wentylacja budynków niemieszkalnych.
 Wymagania dotyczące właściwości instalacji wentylacji i klimatyzacji”

← wycofana,
wersja polska

Klasa szczelności powietrznej		Maksymalna nieszczelność $f_{\max}$ $\text{m}^3/(\text{s}\cdot\text{m}^2)$
Stara klasyfikacja (PN-EN 13799)	Nowa klasyfikacja (PN-EN 16798-3)	
	ACT 7	nieklasyfikowana
	ACT 6	$0,0675 \cdot p_t^{0,65} \cdot 10^{-3}$
	ACT 5	$0,027 \cdot p_t^{0,65} \cdot 10^{-3}$
	ACT 4	$0,009 \cdot p_t^{0,65} \cdot 10^{-3}$
	ACT 3	$0,003 \cdot p_t^{0,65} \cdot 10^{-3}$
	ACT 2	$0,001 \cdot p_t^{0,65} \cdot 10^{-3}$
	ACT 1	$0,00033 \cdot p_t^{0,65} \cdot 10^{-3}$

minimalna dla systemu dystrybucji powietrza (instalacja) →

rekomendowana dla systemu dystrybucji powietrza (instalacja) →

Uwaga: jeśli szczelność nie została zmierzona do obliczeń przyjmuje się wartość ACT 6.

Szczelność central wentylacyjnych i klimatyzacyjnych:

Klasa szczelności powietrznej (PN-EN:2008)	Maksymalna nieszczelność f_{400} l/(s·m ²)
L 1	0,15
L 2	0,44
L 3	1,32

Szczelność central wentylacyjnych i klimatyzacyjnych:

rekomendowana dla central
(PN EN 16798-3) →

minimalna dla central
(PN EN 16798-3) →

Klasa szczelności powietrznej (PN-EN:2008)	Maksymalna nieuszczelność f_{400} l/(s·m ²)
L 1	0,15
L 2	0,44
L 3	1,32

*Wg normy EN 13779:2008 minimalna dla central – klasa A

Szczelność central wentylacyjnych i klimatyzacyjnych:

rekomendowana dla central
(PN EN 16798-3) →

minimalna dla central
(PN EN 16798-3) →

Klasa szczelności powietrznej (PN-EN:2008)	Maksymalna nieszczelność f_{400} l/(s·m ²)
L 1	0,15
L 2	0,44
L 3	1,32

*Wg normy EN 13779:2008 minimalna dla central – klasa A

Inne normy powiązane:

- badania szczelności kanałów okrągłych EN12237,
- badania szczelności kanałów prostokątnych **EN 1507** *(poprawiono, błąd w prezentacji)*,
- badania szczelności kanałów elastycznych EN 13180,
- badania szczelności przepustnic EN 1751,
- badania szczelności kanałów niemetalowych z tworzywa WI 00156179,
- badania szczelności kanałów niemetalowych z materiału izolacyjnego EN 13403,
- pozostałe EN 15727.

Miernik wielofunkcyjny i sondy pomiarowe

Anemometr skrzydełkowy z tubą pomiarową

Rejestratory

Balometr

<https://www.youtube.com/watch?v=qIJG52Fr5WI>

Sonometr

Pomiary
mikroklimatu

Luxomierz

Pomiary szczelności budynku (blower door)

<https://www.youtube.com/watch?v=fdgOX0YI5dI>

Pomiary szczelności instalacji

<https://www.youtube.com/watch?v=1qbjcOf7rsU&t=40s>

Wymagania WT dotyczące szczelności budynków:

- dla budynków z wentylacją grawitacyjną lub hybrydową $n_{50} \leq 3,0 \text{ h}^{-1}$,
- dla budynków z wentylacją mechaniczną lub klimatyzacją $n_{50} \leq 1,5 \text{ h}^{-1}$,

Inne zalecenia (PN EN 13779):

- $n_{50} \leq 1,0 \text{ h}^{-1}$ dla zrównoważonej wentylacji mechanicznej dla budynków > 3 kondygnacji,
- $n_{50} \leq 2,0 \text{ h}^{-1}$ dla zrównoważonej wentylacji mechanicznej dla budynków niskich.

Ponadto rekomendowana szczelność dla budynków pasywnych to $n_{50} \leq 0,6 \text{ h}^{-1}$.

Czyszczenie instalacji wentylacyjnych

PRAWO BUDOWLANE (Dz.U. 2000, nr 106, poz. 1126).

Art. 61.1. Obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę:

1) okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu technicznej sprawności:

- a. elementów budynków, budowli i instalacji narażanych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu,
- b. instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska,
- c. instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych, wentylacyjnych)

2) okresowej kontroli, co najmniej raz na 5 lat, polegającej na sprawdzeniu stanu sprawności technicznej i wartości użytkowej całego obiektu budowlanego, estetyki obiektu oraz jego otoczenia (...).

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI z dnia 16 kwietnia 1999 roku w sprawie warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych (Dz.U. 74/99).

§ 13.1. Warunki i sposób użytkowania urządzeń technicznych i instalacji oraz wyroby użyte do ich naprawy i konserwacji nie mogą powodować pogorszenia właściwości użytkowych czynnika dostarczanego za pomocą tych urządzeń i instalacji.

§ 22.1. Instalacje i urządzenia wentylacyjne powinny w okresie ich użytkowania zapewniać możliwość skutecznej wymiany powietrza w pomieszczeniach zgodnie z warunkami złożonymi w projekcie.

§ 22.2. Instalacje i urządzenia wentylacyjne, w okresie ich użytkowania powinny być utrzymane w stanie technicznym zapewniającym sprawność i niezawodność funkcjonowania.

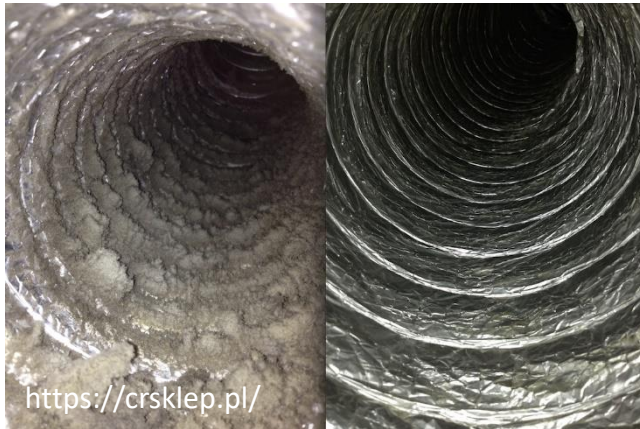
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 26 czerwca 2012 roku w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. Nr 112, poz. 654, z późn. zm.).

§ 39. 1. Instalacje i urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji podlegają okresowemu przeglądowi, czyszczeniu lub dezynfekcji, lub wymianie elementów instalacji zgodnie z zaleceniami producenta, nie rzadziej niż co 12 miesięcy.

2. Dokonanie czynności, o których mowa w ust. 1, wymaga udokumentowania.

I inne. Wymagania przepisów nie są dla wielu obiektów precyzyjne.

Czyszczenie instalacji wentylacyjnych

<https://www.youtube.com/watch?v=MbZEEJttsw>

<https://www.youtube.com/watch?v=Vu60OwYjyhY>

<https://www.youtube.com/watch?v=18u4DzXcSRA>

Dziękuję za uwagę

